

Algemene Voorwaarden Beleggen

Deze Voorwaarden zijn geldig vanaf 17 december 2016.
De informatie uit deze Voorwaarden kan wijzigen. Kijk
voor actuele informatie op ing.nl of bel 020 22 888 88.

ING Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam,
handelsregister nr. 33031431, Amsterdam.

Inhoudsopgave

- 1 Algemeen 4
- 2 Risico's van beleggen 6
- 3 Informatie van de Klant ten behoeve van de Beleggingsdienstverlening van ING 7
- 4 Beleggingsdiensten 8
- 5 Beleggen bij ING 9
- 6 Aansprakelijkheid van ING 12
- 7 Instructies en mededelingen (communicatiekanalen) 14
- 8 Kosten en vergoedingen 15
- 9 Openbaar bod 16
- 10 (Her)verpanding en vruchtgebruik 17
- 11 Informatieverstrekking aan derden 18
- 12 Slotbepalingen 19

Bijlagen

- Bijlage 1: Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen 21
- Bijlage 2: Beurzen 26
- Bijlage 3: Belangentegenstelling 35
- Bijlage 4: Orderuitvoeringsbeleid 36

1. Algemeen

Artikel 1.1 Definities

1. In de Algemene Voorwaarden Beleggen ING wordt verstaan onder:

- a. Advies: de Beleggingsdienst, waarbij ING aan de Klant Beleggingsadvies kan verstrekken, alsmede het ontvangen, doorgeven, uitvoeren of doen uitvoeren van Orders voor rekening van de Klant;
- b. Beheer: de Beleggingsdienst op basis van Vermogensbeheer;
- c. Beleggingsadvies: een door ING aan de Klant, met inachtneming van het Beleggingsprofiel en de door de Klant gekozen Beleggingsstrategie, gedane aanbeveling van een of meer specifieke Effecten;
- d. Beleggingsdienst: de door ING aan de Klant verleende beleggingsdiensten Zelf, Advies of Beheer;
- e. Beleggingsfonds: een recht van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht.
- f. Beleggingsprofiel: het door ING, op basis van de door de Klant verstrekte informatie over diens kennis van en ervaring met beleggen in Effecten, financiële positie, beleggingsdoelstelling en risicobereidheid, vastgelegde risicoprofiel van de Klant, dan wel het door de Klant gekozen afwijkende en door ING vastgelegde risicoprofiel;
- g. Beleggingsrekening: de in de administratie van ING op naam van de Klant aangehouden rekening waarop (i) de Effecten van de Klant worden geadministreerd, en (ii) het geldsaldo wordt geadministreerd ten laste waarvan ING de in het kader van de Beleggingsdienstverlening door de Klant verschuldigde bedragen kan afschrijven en de aan de Klant toekomende bedragen kan bijschrijven;
- h. Beleggingsstrategie: een van tijd tot tijd door ING gemaakte selectie van Effecten op basis waarvan ING, met inachtneming van het Beleggingsprofiel, de Klant periodiek Beleggingsadvies kan verstrekken dan wel het Vermogensbeheer zal voeren;
- i. Betaalrekening: de in de administratie van ING op naam van de Klant aangehouden geldrekening, zijnde de tegenrekening van de Beleggingsrekening; voor onze zakelijke relaties noemen we de Betaalrekening een Zakelijke Rekening;
- j. Beurs: elk handelsplatform waarop via ING kan worden gehandeld, daaronder begrepen een handelssysteem;
- k. Effecten: financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht, daaronder begrepen Beleggingsfonds;
- l. ING: ING Bank N.V., handelend onder de naam 'ING', statutair gevestigd te Amsterdam, Bijlmerplein 888, 1102 MG, onder meer kantoorhoudende te Amsterdam, Bijlmerdreef 24. ING is een kredietinstelling die is ingeschreven in het register van De Nederlandsche Bank N.V. zoals bedoeld in artikel 1:107 van de Wet op het financieel toezicht;
- m. Klant: een of meer natuurlijke- of rechtsperso(o)n(en) die met ING een Overeenkomst heeft dan wel hebben gesloten;
- n. Mijn ING: de door ING gehouden website via welke onder meer Orders kunnen worden doorgegeven; voor onze zakelijke relaties heet deze website Mijn ING Zakelijk;
- o. Order: een door de Klant aan ING gegeven aankoop- dan wel een verkoopopdracht tot het verrichten van transacties in Effecten;
- p. Orderuitvoeringsbeleid: de Bijlage bij de Voorwaarden waarin het Orderuitvoeringsbeleid, zoals dat van tijd tot tijd door ING wordt vastgesteld, is vastgelegd;
- q. Overeenkomst: de met de Klant gesloten Overeenkomst Zelf, Advies of Beheer waarvan de Voorwaarden integraal onderdeel uitmaken, zijnde een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:89 van de Wet op het financieel toezicht;
- r. Vermogen: de vermogensbestanddelen zoals gespecificeerd in de tussen ING en de Klant gesloten Overeenkomst Beheer, vermeerderd met op enig moment toegevoegde Effecten en verminderd met op enig moment onttrokken Effecten, een en ander met inbegrip van het geldsaldo op de Beleggingsrekening;
- s. Vermogensbeheer: het verrichten van alle beheer- en beschikkingshandelingen ten aanzien van het Vermogen, waaronder mede begrepen vervreemding, bezwaring, belegging en herbelegging en al datgene wat ING in verband daarmee nuttig of nodig zal oordelen; het uitoefenen van optiecontracten, het incasseren van coupons, dividenden en aflosbaar gestelde obligaties alsmede alle andere handelingen die uit het Beheer voortvloeien;
- t. Voorwaarden: deze Algemene Voorwaarden Beleggen ING, waarvan tevens een integraal onderdeel uitmaken de hierna te noemen bijlagen, met inachtneming van de wijzigingen zoals deze daarin van tijd tot tijd zullen worden aangebracht:
Bijlage 1. Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen;
Bijlage 2. Beurzen;
Bijlage 3. Belangentegenstellingen;
Bijlage 4. Orderuitvoeringsbeleid van ING;
De meest actuele versie van de Voorwaarden en de bijlagen kunnen worden geraadpleegd op ing.nl en zijn tevens telefonisch aan te vragen via 020 22 888 88;
- u. Zelf: het ontvangen, doorgeven, uitvoeren of doen uitvoeren van Orders op initiatief en voor rekening van de Klant (execution only).
- v. Zakelijke klant: de klant die belegt via een beleggingsrekening die aan een Zakelijke Rekening is gekoppeld.

2. In de Voorwaarden wordt onder enkelvoud tevens meervoud verstaan en onder mannelijk tevens vrouwelijk, en vice versa.

Artikel 1.2 Werkingssfeer

1. De Voorwaarden zijn van toepassing op alle betrekkingen die voortvloeien uit de Overeenkomst.
2. Afhankelijk van de door ING verleende Beleggingsdiensten en/of het door de Klant gekozen communicatiekanaal kan door ING worden gevraagd dat ook andere overeenkomsten dan wel verklaringen worden ondertekend, daaronder begrepen doch niet beperkt tot de Voorwaarden Mijn ING, de Voorwaarden Mijn ING Zakelijk, de Voorwaarden Opties en de Voorwaarden Effectenkrediet.
3. Indien en voor zover daarvan in de Voorwaarden niet is afgeweken, zijn de Algemene Bankvoorwaarden, de Voorwaarden Betaalrekening of de Voorwaarden Zakelijke Rekening van toepassing.

Artikel 1.3 Toepasselijk recht en jurisdictie

1. Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
2. Indien de Klant niet tevreden is over de beleggingsdienstverlening door ING, kan de Klant een klacht indienen bij ING. Informatie over de klachtenprocedure kan worden geraadpleegd op ing.nl.
3. Geschillen tussen de Klant en ING worden aanhangig gemaakt bij de bevoegde Nederlandse rechter, tenzij de Nederlandse wetgeving of internationale verdragen waarbij Nederland partij is, dwingend anders voorschrijven.
4. In aanvulling op het in het vorige lid bepaalde is ING, indien zij als eisende partij optreedt, bevoegd om een geschil aanhangig te maken bij de voor de Klant in aanmerking komende buitenlandse rechter en is de Klant, indien hij als eisende partij optreedt, bevoegd om, met inachtneming van het geldende reglement, geschillen aanhangig te maken bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD). Voor ondernemingen is het niet mogelijk om een geschil aanhangig te maken bij KiFiD.
5. Indien ING wordt betrokken in een procedure en/of een geschil tussen de Klant en een derde, komen alle kosten die ING daarvoor moet maken voor rekening van de Klant.

Artikel 1.4 Beleggingsrekening op naam van meerdere (rechts)personen

1. Indien de Klant uit meerdere (rechts)personen bestaat, geldt - tenzij met ING schriftelijk anders is overeengekomen - het volgende:
 - ING zal bij de door de Klant te verstrekken informatie in het kader van de Overeenkomst, te allen tijde kunnen afgaan op de door één van de (rechts)personen verstrekte informatie;
 - de door ING vastgelegde informatie als bedoeld in artikel 3.1 en 3.2 geldt voor alle (rechts)personen en alle worden geacht daarmee te hebben ingestemd;
 - alle (rechts)personen zijn zowel samen als ieder afzonderlijk bevoegd om aan ING mededelingen te doen

- en instructies te geven met betrekking tot de Beleggingsrekening, Orders te geven, over een tegoed op de Beleggingsrekening te beschikken en/of van een eventuele kredietfaciliteit gebruik te maken en alle andere rechts(handelingen) met betrekking tot de Overeenkomst te verrichten ongeacht of een tegoed op de Beleggingsrekening op enig tijdstip in enige (andere) gemeenschap valt;
 - het in de Voorwaarden En/of-Betaalrekening bepaalde is van overeenkomstige toepassing voor zover hiervan niet in de Voorwaarden is afgeweken.
2. ING kan in naar haar oordeel bijzondere gevallen de medewerking vragen van alle (rechts)personen.
 3. Indien de Overeenkomst door twee of meer (rechts)personen is aangegaan, is ieder van hen tegenover ING hoofdelijk aansprakelijk voor de nakoming van alle bestaande en toekomstige verplichtingen van de Klant die voortvloeien uit de Overeenkomst.

Artikel 1.5 Klantclassificatie

1. ING classificeert de Klant als niet-professionele belegger. Deze classificatie zal gelden voor alle door ING verleende Beleggingsdiensten en ongeacht de soort Effecten waarin de Klant Orders verricht. Deze classificatie is bepalend voor het beschermingsniveau waarop de Klant recht heeft.
2. De Klant kan ING verzoeken om hem als professionele belegger te classificeren. Hierbij hoort een lager beschermingsniveau. ING is niet gehouden om een dergelijk verzoek te honoreren. Aan honorering van een dergelijk verzoek kan ING voorwaarden verbinden.

Artikel 1.6 Contractsoverneming

ING is bevoegd de rechtsverhouding(en), waarin ING tot de Klant staat met de daaraan verbonden nevenrechten, over te dragen aan een derde. De Klant verleent hiervoor ING bij voorbaat toestemming. De Klant heeft te allen tijde het recht de Overeenkomst met onmiddellijke ingang op te zeggen.

2. Risico's van beleggen

Artikel 2.1 Risico's van beleggen en ontvangen informatie

1. In bijlage 1 'Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen' worden de kenmerken en specifieke risico's van de verschillende soorten Effecten nader toegelicht. De bijlage beoogt niet alle kenmerken en risico's te beschrijven. Voor omschrijvingen van kenmerken en risico's van specifieke Effecten wordt tevens verwezen naar de daarvoor opgestelde productbeschrijvingen en de informatie die op grond van de toepasselijke wet- en regelgeving verplicht wordt gesteld, waaronder mede begrepen de financiële bijsluiters en het (vereenvoudigd) prospectus. Voor meer informatie wordt de Klant verwezen naar ing.nl.
2. De waarde van een belegging in Effecten kan geheel of gedeeltelijk verloren gaan. De Klant dient erop toe te zien voortdurend in staat te zijn om deze verliezen te kunnen dragen.
3. Indien de Klant bij het beleggen gebruikmaakt van geleend geld, verklaart de Klant uitdrukkelijk zich ervan bewust te zijn het risico te lopen zijn inleg te verliezen en een schuld over te houden.
4. Door het aangaan van de Overeenkomst verklaart de Klant dat hij:
 - voldoende informatie heeft ontvangen om zich een oordeel te vormen over de inhoud en omvang van de door ING verleende Beleggingsdienst onder de Overeenkomst;
 - kennis heeft genomen van de informatie die hem ter beschikking is gesteld;
 - naar zijn mening voldoende door ING is ingelicht over de risico's en gevolgen die aan de Beleggingsdiensten in het algemeen en aan het beleggen in Effecten in het bijzonder zijn verbonden;
 - zich volledig bewust is van deze risico's en gevolgen, en
 - deze risico's en gevolgen aanvaardt.

3. Informatie van de Klant ten behoeve van de Beleggingsdienstverlening van ING

Artikel 3.1 Kennis en ervaring

1. Afhankelijk van de te verlenen Beleggingsdienst wint ING bij de Klant informatie in over diens kennis van en ervaring met de te verlenen Beleggingsdienst en/of met het beleggen in Effecten teneinde te beoordelen of de Beleggingsdienst voor de Klant passend is en legt deze informatie vast.
2. Indien de Klant geen of onvoldoende informatie aan ING verstrekt over zijn kennis en ervaring, is ING als gevolg daarvan niet in staat om te beoordelen of de door ING aan de Klant te verlenen Beleggingsdienst en/of de desbetreffende Effecten voor de Klant passend is. De Klant wordt geacht zich bewust te zijn van de hiermee gepaard gaande risico's.

Artikel 3.2 Beleggingsprofiel

1. Bij Advies en Beheer wint ING bij de Klant informatie in over diens financiële positie, beleggingsdoelstelling, beleggingshorizon en risicobereidheid en legt deze informatie vast in het Beleggingsprofiel van de Klant.
2. De Klant kan binnen door ING aan te geven grenzen een afwijkend Beleggingsprofiel kiezen. In dat geval zal ING dit gekozen Beleggingsprofiel vastleggen en als uitgangspunt nemen bij Advies en Beheer. De Klant wordt geacht zich bewust te zijn van de hiermee gepaard gaande risico's.

Artikel 3.3 Verantwoordelijkheid van de Klant en overige informatie

1. De Klant is verplicht om ING juiste, volledige en voldoende gedetailleerde informatie te verstrekken voor het vaststellen van zijn kennis van en ervaring met het beleggen in Effecten en (indien van toepassing) het Beleggingsprofiel. De Klant wordt geacht zich ervan bewust te zijn dat het verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie aan ING ertoe kan leiden dat ING de passendheid van een Beleggingsdienst niet juist kan beoordelen en/of het Beleggingsprofiel niet juist kan vastleggen.
2. De Klant is verplicht wijzigingen in de in artikel 3.2 bedoelde informatie zo spoedig mogelijk schriftelijk aan ING te melden.
3. ING mag zonder meer afgaan op door de Klant schriftelijk verstrekte informatie in het kader van de Overeenkomst. ING is niet gehouden de door de Klant aan haar verstrekte informatie op haar juistheid, volledigheid en voldoende gedetailleerdheid te toetsen of gedurende de Beleggingsdienstverlening aan de Klant op actuele ontwikkelingen te toetsen.

Artikel 3.4 U.S. Persons

1. ING verleent in beginsel geen beleggingsdiensten aan U.S. Persons. Een U.S. Person wordt in beginsel gedefinieerd als een natuurlijke persoon die woonachtig is c.q. gedurende een langere periode in de Verenigde Staten van Amerika ('de Verenigde Staten') verblijft. Amerikaanse staatsburgers ('U.S. citizens') die woonachtig zijn buiten de Verenigde Staten kunnen onder omstandigheden ook worden aangemerkt als U.S. Person. Daarnaast kan een natuurlijke persoon als U.S. Person worden aangemerkt, indien hij een beleggingsadviseur, vermogensbeheerder en/of gevolmachtigde heeft die in de Verenigde Staten is gevestigd c.q. woonachtig is en deze bevoegd is om namens en voor de Klant Orders aan ING te geven en/of gelden te doen ontvangen en betalen of informatie te verstrekken en/of ontvangen ten aanzien van de Beleggingsrekening van de Klant.
2. De Klant is gehouden ING onverwijld in kennis te stellen van iedere wijziging van gegevens, zichzelf, zijn gevolmachtigde dan wel haar mederekeninghouder betreffende, waarbij een (fiscale) relatie tot de Verenigde Staten ontstaat. Hieronder dient onder meer te worden verstaan het hebben van een Amerikaans woon-, post- of fiscaal adres, een Amerikaans telefoonnummer, de Amerikaanse nationaliteit, een Amerikaanse verblijfsvergunning ('green card'), als gevolg waarvan de Klant kwalificeert als U.S. Person.
3. Indien gedurende de looptijd van de Overeenkomst een Klant kwalificeert als een U.S. Person, is ING bevoegd haar dienstverlening aan de Klant met onmiddellijke ingang te beëindigen met inachtneming van artikel 13.1.

4. Beleggingsdiensten

Artikel 4.1 Zelf (execution only)

Bij Zelf beperkt de beleggingsdienstverlening van ING zich tot het ontvangen, doorgeven, uitvoeren of doen uitvoeren van Orders voor rekening van de Klant. ING zal de door Klant gegeven Orders uitsluitend toetsen aan saldo- en dekkingsvereisten. Bij Zelf wordt door ING geen Beleggingsadvies gegeven. De Klant is zelf verantwoordelijk voor de samenstelling van zijn beleggingsportefeuille en handelt uitsluitend op eigen initiatief en voor eigen risico.

Artikel 4.2 Advies (Beleggingsadvies)

1. Bij Advies verstrekt ING met inachtneming van het Beleggingsprofiel en de door de Klant gekozen Beleggingsstrategie, Beleggingsadvies aan de Klant. Bij Advies omvat de beleggingsdienstverlening van ING mede het ontvangen, doorgeven, uitvoeren of doen uitvoeren van Orders voor rekening van de Klant. De Klant is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor de samenstelling van zijn beleggingsportefeuille en zijn beslissing om een Beleggingsadvies van ING al dan niet op te volgen.
2. ING zal uitsluitend Beleggingsadvies verstrekken ten aanzien van Effecten die deel uitmaken van een Beleggingsstrategie. Effecten die op enig moment geen onderdeel (meer) uitmaken van een Beleggingsstrategie, kunnen door een Klant niet meer worden aangekocht.
3. ING is niet verplicht tot het verstrekken van (ongevraagd) Beleggingsadvies aan de Klant.
4. Indien dit nodig is voor een goed begrip van een Beleggingsadvies, zal ING haar overwegingen toelichten. Een Beleggingsadvies is gebaseerd op verwachtingen en inschattingen tot en met de datum van het verstrekken. De Klant mag er nooit van uitgaan dat deze verwachtingen uitkomen of dat deze inschattingen correct zijn. Een Beleggingsadvies vormt nooit een garantie voor een bepaald beleggingsresultaat.
5. De Klant wordt geacht zich ervan bewust te zijn dat afwijken of het negeren van een door ING gegeven Beleggingsadvies kan leiden tot verhoging van risico's met mogelijk (zeer) nadelige gevolgen voor het beleggingsresultaat. Indien het niet opvolgen van een door ING gegeven Beleggingsadvies tot gevolg heeft dat naar het oordeel van ING stelselmatig buiten het vastgelegde Beleggingsprofiel wordt getreden en er geen aanleiding bestaat tot wijziging van het Beleggingsprofiel, is ING bevoegd – nadat ING de Klant daarvan voorafgaand in kennis heeft gesteld – Advies te beëindigen en de beleggingsdienstverlening aan de Klant om te zetten in Zelf dan wel de beleggingsdienstverlening te beëindigen met inachtneming van artikel 13.1.
6. ING zal de Klant uitsluitend Beleggingsadvies kunnen verstrekken indien en voor zover de Klant over voldoende kennis en ervaring beschikt als bedoeld in artikel 3.1 en ING voldoende informatie heeft verstrekt als bedoeld in artikel 3.2.

Artikel 4.3 Beheer (Vermogensbeheer)

1. Bij Beheer geeft de Klant ING opdracht om het Vermogensbeheer over zijn Vermogen te voeren en neemt ING de beleggingsbeslissingen voor rekening en risico van de Klant.
2. ING zal het Vermogensbeheer voeren op basis van het Beleggingsprofiel en de door de Klant gekozen Beleggingsstrategie.
3. ING zal uitsluitend het Vermogensbeheer voor de Klant kunnen voeren indien en voor zover de Klant over voldoende kennis en ervaring beschikt ten aanzien van Beheer als bedoeld in artikel 3.1 en ING voldoende informatie heeft verstrekt als bedoeld in artikel 3.2.

Artikel 4.4 Beleggen bij ING

1. Met inachtneming van de overeengekomen Beleggingsdienst, biedt ING de Klant de mogelijkheid Orders te geven voor transacties in Effecten.
2. Ten aanzien van het geven van Orders in Effecten geldt het bepaalde in hoofdstuk 'Beleggen bij ING' en de Bijlage 2: Beurzen en de Bijlage 4: Orderuitvoeringsbeleid.

5. Beleggen bij ING

Artikel 5.1 Administratie en bewaring

1. ING is belast met de administratie van de Beleggingsrekening van de Klant ten aanzien van de Effecten. Tot de aan die administratie verbonden werkzaamheden behoren onder andere, voor zover nodig en binnen de macht van ING, het innen van rente, aflossingen en dividenden, het uitoefenen of te gelde maken van claimrechten, het verkrijgen van nieuwe coupon- of dividendbladen, het verrichten van conversiehandelingen en het deponeren van Effecten voor vergaderingen.
2. Indien en voor zover de op de Beleggingsrekening geadministreerde Effecten ook effecten zijn in de zin van de Wet giraal effectenverkeer, behoren deze tot een door ING gehouden verzameldepot in de zin van laatstgenoemde wet. Op de bewaring van Effecten die deel uitmaken van een door ING gehouden verzameldepot zijn de bepalingen van die wet van overeenkomstige toepassing.
3. De aanspraken van de Klant op daartoe door de ING geselecteerde Beleggingsfondsen met één handelsmoment per dag, worden tot in 4 decimalen nauwkeurig geadministreerd op de Beleggingsrekening.
4. ING zal de nummers van de Effecten waaraan bijzondere rechten verbonden zijn apart voor de Klant administreren. Voor zover de Effecten onderhevig zijn aan uitloting, zal ING ervoor zorgdragen dat, telkens bij uitloting, een met de gerechtigdheid van de Klant overeenkomend bedrag aan voor aflossing aangewezen Effecten wordt toegewezen aan de Klant. ING draagt zorg voor het in stand houden van een zodanige effectenbewaaradministratie dat de voor een Klant bewaarde Effecten daaruit te allen tijde kenbaar zijn en dat deze administratie gescheiden wordt gevoerd van de administratie van voor ING zelf gehouden effecten. ING is niet verplicht de nummers van andere Effecten te registreren.
5. ING is tegenover de Klant met betrekking tot in bewaring genomen Effecten tot geen andere informatieverstrekking gehouden dan vereist is op grond van de in Nederland geldende wet- en regelgeving.

Artikel 5.2 Crediteren en debiteren van gelden op de Beleggingsrekening

1. Ten laste van de Beleggingsrekening kunnen alleen gelden worden gedebiteerd die verband houden met de uitvoering van Orders dan wel het bezit van Effecten of ten gunste van de Betaalrekening van de Klant. Ten gunste van de Beleggingsrekening kunnen alleen gelden worden gecrediteerd die verband houden met de uitvoering van Orders dan wel het bezit van Effecten dan wel ten laste van de Betaalrekening van de Klant.
2. Iedere creditering van gelden op de Beleggingsrekening geschiedt onder het voorbehoud dat, indien ING de tegenwaarde daarvoor nog moet ontvangen, deze tijdig en volledig in haar bezit komt. Bij gebreke daarvan is ING bevoegd de creditering ongedaan te maken. Indien de Klant

- op de Beleggingsrekening is gecrediteerd ter zake van papier in vreemde valuta of ter zake van andere wat betreft de eurotegenwaarde aan waardewisseling onderhevige zaken, zal de ongedaanmaking geschieden door debitering met het bedrag, waarvoor de Klant op de dag van ongedaanmaking die vreemde valuta of die zaken had kunnen verwerven.
3. Op de Beleggingsrekening zijn debetstanden zonder toestemming van ING niet toegestaan. De Klant is verplicht om een ongeoorloofde debetstand onmiddellijk aan te zuiveren. Een ongeoorloofde debetstand is onmiddellijk opeisbaar en verhaalbaar.
 4. Over een ongeoorloofde debetstand wordt debetrente in rekening gebracht en afgeschreven van de Beleggingsrekening. De debetrente is gekoppeld aan de Euribor met een opslagpercentage. De actuele Euribor en het opslagpercentage kan worden geraadpleegd op ing.nl. Bij de berekening van de debetrente wordt het daadwerkelijke aantal dagen in de maand gebruikt. De verschuldigde rente wordt berekend over het gemiddeld valutair debetsaldo per maand.
 5. Over het creditsaldo van de beleggingsrekening wordt rente berekend. Voor zakelijke klanten kan negatieve rente berekend worden over het creditsaldo van de beleggingsrekening. De actuele rente kan worden geraadpleegd op ing.nl. Bij de berekening van de rente wordt het daadwerkelijke aantal dagen in de maand gebruikt. De rente wordt berekend over het gemiddeld valutair creditsaldo per maand.
 6. Ten aanzien van de hoogte van de debetrente en de creditrente alsmede het afschrijven van of bijschrijven op de Beleggingsrekening is het bepaalde in artikel 9.1 lid 1 tot en met lid 3 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.3 Uitvoering van Orders

1. ING voert een Order uit dan wel doet deze uitvoeren binnen een redelijke termijn en voor rekening en risico van de Klant, met inachtneming van het bepaalde in het Orderuitvoeringsbeleid, de bijlage Beurzen en de voor de desbetreffende Beurs geldende regels.
2. ING is niet gehouden een onvolledige of in strijd met de Overeenkomst gegeven Order uit te voeren. De Klant stemt in met en verleent – voor zover nodig – uitdrukkelijke toestemming aan het Orderuitvoeringsbeleid van ING. ING is niet gehouden specifieke instructies van de Klant die afwijken van het Orderuitvoeringsbeleid uit te voeren, in welk geval een Order niet zal kunnen worden uitgevoerd.
3. De Klant zal zorg dragen voor voldoende geldsaldo op zijn Beleggingsrekening ten einde ING al hetgeen hij uit hoofde van zijn (voorwaardelijke) Orders en andere daarmee verband houdende handelingen verschuldigd zal zijn, te kunnen voldoen.
4. De Klant verleent hierbij ING toestemming om zijn Beleggingsrekening onmiddellijk te belasten voor al hetgeen

hij uit hoofde van een Order en andere daarmee verband houdende handelingen aan ING verschuldigd zal zijn.

5. Creditering respectievelijk debitering van Effecten op de bij ING aangehouden Beleggingsrekening geschiedt uitsluitend tegen gelijktijdige debitering respectievelijk creditering van het geldsaldo op de Beleggingsrekening voor het ingevolge de uitgevoerde Order verschuldigde respectievelijk te ontvangen geldbedrag.

6. De bereidheid van ING tot het uitvoeren van een Order strekt zich uit tot de door ING aan de Klant bekendgemaakte categorieën van Effecten en Beurzen. Op gelijke wijze is ING bevoegd beperkingen te stellen ten aanzien van de soorten Orders waarvan zij de uitvoering in het kader van haar beleggingsdienstverlening aan de Klant aanbiedt. ING is steeds bevoegd wijzigingen aan te brengen in voormelde categorieën van Effecten, Beurzen en beperkingen ten aanzien van soorten Orders. ING zal deze wijzigingen vooraf aan de Klant bekend maken. Een mededeling op Mijn ING zal gelden als mededeling aan de Klant.

7. ING is voor de uitvoering van een Order bevoegd gebruik te maken van een Beurs tot welke ING directe toegang heeft. Deze Beurzen zijn opgenomen in bijlage 2 'Beurzen'. Voor de uitvoering van een Order op Beurzen waar ING geen directe toegang heeft, zal ING gebruikmaken van tussenpersonen.

8. Indien het saldo op de Beleggingsrekening de integrale uitvoering van een Order niet toelaat, zal ING een Order niet doorgeven aan de Beurs voor gedeeltelijke uitvoering.

9. Indien aan de levering van Effecten voorwaarden en beperkingen zijn verbonden, zal de uitvoering van een Order voor deze Effecten alleen mogelijk zijn indien en nadat de Klant ervoor heeft zorg gedragen dat de desbetreffende voorwaarden zijn nagekomen en de beperkingen zijn opgeheven.

10. Nadat de Klant ING schriftelijk opdracht heeft gegeven om Effecten van zijn Beleggingsrekening over te boeken naar een (beleggings)rekening bij ING of bij een andere beleggingsonderneming, zal de Klant niet langer over deze Effecten kunnen beschikken.

11. Bij Orders tot verkoop zijn gelden op de Beleggingsrekening in beginsel rentedragend vanaf de dag waarop de desbetreffende Beurs en/of clearinginstelling met ING afrekent. Bij Orders tot aankoop geldt het omgekeerde. De termijn is afhankelijk van de desbetreffende Beurs en/of clearinginstelling.

Artikel 5.4 Uitlevering en vernietiging van Effecten

1. Indien en voor zover het recht op uitlevering van Effecten niet is uitgesloten, zal ING aan een verzoek van de Klant tot uitlevering slechts hoeven te voldoen binnen een door ING te stellen termijn, indien dat redelijkerwijs mogelijk is.

2. ING is gerechtigd Effecten die naar haar oordeel zich redelijkerwijs niet lenen voor open bewaring en waarvan fysieke uitlevering niet mogelijk is, van de Beleggingsrekening af te boeken.

Artikel 5.5 Royement of annuleren van Orders

1. Indien er wijzigingen of annuleren plaatsvinden in Effecten dan royeert ING eventuele lopende Orders met betrekking tot die Effecten. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan split-up, afstempeling en aanvang handel ex-lotingskans. De Klant wordt geacht ermee bekend te zijn dat zich omstandigheden kunnen voordoen als gevolg waarvan lopende Orders in het Effect worden geroyeerd door de Beurs waar deze worden uitgevoerd. Hieronder vallen onder meer bepaalde gebeurtenissen ten aanzien van de uitgevende instelling van Effecten die waarschijnlijk van wezenlijke invloed zullen zijn op de koers van de desbetreffende Effecten.

2. Na beurssluiting op de dag voorafgaand aan de dag waarop de Effecten ex-dividend gaan, worden alle nog openstaande Orders met betrekking tot die Effecten die voor beurssluiting in het ordersysteem van ING zijn ingevoerd geroyeerd, tenzij op de Beurs alwaar de Effecten worden verhandeld andere voorschriften of gebruiken van kracht zijn. ING zal in geval van royement niet gehouden zijn om deze Order (met een aangepaste limiet) uit te voeren, behoudens het geval dat door de Klant aan ING daartoe een nieuwe Order is verstrekt.

3. Zolang een Order niet (volledig) is uitgevoerd, kan de Klant via ING een opdracht geven tot het royeren van het niet-uitgevoerde deel van die Order.

4. Het annuleren van een Order in een Beleggingsfonds is mogelijk totdat de order door ING naar een Beurs is verstuurd. Het moment van versturen kan per Beleggingsfonds verschillen. Kijk voor het tijdstip waarop ING de order verstuurt op ing.nl. U kunt een annulering doorgeven via Mijn ING of via 020-2288888.

Artikel 5.6 Dividenden

1. Bij keuzedividenden kan de Klant ING opdracht geven het dividend uit te keren in aandelen ('stockdividenden') of in contanten. Als de Klant geen keuze kenbaar heeft gemaakt, kiest ING voor stockdividenden.

2. Contante dividenden van Beleggingsfondsen kunnen door ING worden herbelegd in het betreffende Beleggingsfonds. U kunt hiervan afwijken door dit aan ING door te geven via Mijn ING of via 020 22 888 88. In het geval van herbelegging wordt dit gedaan tegen de eerste (beurs)koers van de dag van betaalbaarstelling. Hiervoor worden de Klant geen kosten in rekening gebracht. Indien op het dividend dividendbelasting is ingehouden, komt deze dividendbelasting in mindering op de bij te schrijven Effecten.

3. Bij de inning van stockdividenden van Effecten die zijn toegelaten tot een beurs zal ING stockdividenden inwisselen voor aandelen of certificaten van aandelen. Dit voor zover het aantal stockdividenden één of meermalen de gehele waarde van die aandelen of certificaten vertegenwoordigt. Als de Klant dan nog stockdividenden overhoudt, verkoopt ING deze voor contanten.

4. Een opdracht als bedoeld in het eerste lid van dit artikel moet ING ontvangen uiterlijk één beursdag voorafgaand aan de recorddatum van het dividend. De recorddatum van een dividend wordt bekendgemaakt door de instelling die de Effecten uitgeeft, samen met de datum waarop het betreffende Effect ex-dividend noteert. De periode tussen de ex-dividenddatum en de recorddatum is afhankelijk van het soort Effect en de Beurs.

5. Een opdracht als bedoeld in het eerste lid van dit artikel geldt voor alle keuzedividenden van Effecten op de Beleggingsrekening van de Klant, tot het moment dat de Klant de opdracht wijzigt.

Artikel 5.7 Informatie Beurzen

1. Het is de Klant niet toegestaan de hem in het kader van de Overeenkomst door een Beurs beschikbaar gestelde informatie op welke wijze dan ook aan een ander te geven, te vermenigvuldigen of openbaar te maken.

2. De Klant erkent dat de door een Beurs beschikbaar gestelde informatie het exclusieve intellectuele eigendom is van de desbetreffende Beurs.

3. De Klant zal zijn volledige medewerking verlenen bij een onderzoek door een Beurs naar de wijze waarop hij de door die Beurs verstrekte informatie heeft gebruikt.

4. De Klant verklaart dat hij een Beurs niet verantwoordelijk en/of aansprakelijk zal houden voor in het kader van de Overeenkomst verstrekte onjuiste of onvolledige informatie. ING maakt dit beding ten behoeve van een Beurs.

5. De Klant verklaart akkoord te gaan met de bepalingen die zijn opgenomen in bijlage 2 'Beurzen'. ING maakt dit beding ten behoeve van een Beurs.

6. Aansprakelijkheid van ING

Artikel 6.1 Aansprakelijkheid

1. ING verricht alle handelingen met betrekking tot Effecten voor rekening en risico van de Klant, ook indien ING hierbij op eigen naam contracteert.

2. Indien de Klant gebruikmaakt van door ING verstrekte informatie (rapporten, opinies en/of research, alles in de ruimste zin van het woord), dan doet hij dat geheel voor eigen rekening en risico.

3. ING is niet aansprakelijk voor schade als gevolg van:

- een waardedaling of waardestijging van Effecten;
- door de Klant geleden verliezen en/of gederfde winst, of
- welke andere gebeurtenis ook.

ING zal uitsluitend aansprakelijk zijn indien en voor zover in rechte komt vast te staan dat deze schade het recht-streekse gevolg is van opzet of toerekenbare tekortkoming van ING.

4. ING is bevoegd gebruik te maken van de diensten van derden, daaronder begrepen doch niet beperkt tot diensten met betrekking tot de uitvoering van Orders, het in bewaring geven van de Effecten aan derden en het verkrijgen van de rechten ten aanzien van de Effecten door tussenkomst van derden.

5. ING is niet aansprakelijk voor de tekortkomingen van derden indien aannemelijk wordt gemaakt dat bij de keuze van die derde de nodige zorgvuldigheid in acht is genomen.

Evenmin is ING aansprakelijk voor tekortkomingen van een Beurs, betaal- en afwikkelingsystemen of (inter)nationale bewaarinstellingen. Indien ING niet aansprakelijk is voor tekortkomingen van derden, zal ING, indien de Klant schade heeft geleden, de Klant behulpzaam zijn bij zijn pogingen deze schade ongedaan te maken.

6. ING is nimmer aansprakelijk voor de door de Klant geleden schade als gevolg van maatregelen die ING op basis van enig dwingend voorschrift, een aanwijzing van een toezichthouder of een voorschrift van enige Beurs gerechtigd of verplicht is te nemen of in verband met buitengewone omstandigheden meent te moeten nemen.

7. ING, voor zover dat niet al uit de wet voortvloeit, is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van:

- internationale conflicten;
- gewelddadige of gewapende acties;
- maatregelen van een binnenlandse, buitenlandse of internationale overheid;
- boycotacties;
- arbeidsongeregeldheden bij derden of onder het eigen personeel;
- storingen in de elektriciteitsvoorziening, in communicatieverbindingen of in apparatuur of programmatuur van ING of van derden.

Indien zich een van deze omstandigheden voordoet, zal ING die maatregelen treffen die in redelijkheid van haar kunnen worden gevergd om de voor de Klant als gevolg daarvan nadelige gevolgen te beperken.

8. ING is alleen aansprakelijk voor de directe schade. ING is niet aansprakelijk voor indirecte schade zoals gederfde winst of gevolgschade.

Artikel 6.2 Schadebeperking door de Klant

De Klant is verplicht om zo spoedig mogelijk na het intreden van het schadeveroorzakende feit schadebeperkende maatregelen te treffen. Dit betekent dat de Klant alles zal moeten doen wat redelijkerwijs van hem verwacht mag worden om eventuele schade tot een minimum te beperken. Deze verplichting geldt eveneens en onverkort indien de Klant gebruik mocht maken van de mogelijkheid een klacht in te dienen bij ING. Onder schadebeperkende maatregelen kunnen onder meer worden verstaan het verkopen (van een deel) van Effecten en/of Participaties, dan wel het terugkopen van al verkochte Effecten en/of Participaties.

Artikel 6.3 Bijzondere omstandigheden

In bijzondere omstandigheden kan vertraging optreden bij de uitvoering van Orders van de Klant. Hieronder wordt begrepen het uitvallen van ordersystemen en grote drukte op de Beurs. ING is niet aansprakelijk voor hierdoor ontstane schade, direct of indirect, tenzij er sprake is van opzet of toerekenbare tekortkoming van ING.

Artikel 6.4 Gebreken van Effecten

1. ING is aansprakelijk voor gebreken aan Effecten die door de Klant zijn verkregen uit Orders die ING heeft uitgevoerd met zichzelf als wederpartij.

2. Indien ING op grond van het vorige lid aansprakelijk is, zal zij naar keuze van de Klant:

- alsnog Effecten van dezelfde soort zonder gebreken leveren; of
- het in rekening gebrachte bedrag, vermeerderd met rente, terugbetalen, een en ander tegen teruggave van de Effecten die door de Klant aanvankelijk werden verkregen.

Artikel 6.5 Informatie en koersinformatie

1. Algemene opinies en andere beleggersinformatie vormen nooit een garantie voor een bepaald beleggingsresultaat.

De inhoud van deze informatie wordt bepaald door de omstandigheden van het moment waarop zij zijn uitgebracht. De door ING aan de Klant verstrekte informatie heeft slechts tijdelijke geldigheid. De Klant bepaalt te allen tijde zelf of hij gebruikmaakt van door ING verstrekte informatie.

2. ING kan op geen enkele manier aansprakelijk worden gesteld door de Klant voor enige schade, direct dan wel indirect, welke de Klant mocht lijden voortvloeiende uit of samenhangend met door ING verstrekte (koers)-informatie. De Klant wordt geacht zich ervan bewust te zijn dat

koersinformatie, tenzij anders wordt aangegeven, niet 'realtime' maar vertraagd wordt weergegeven, waardoor de getoonde koersen kunnen afwijken van de actuele koersen.

3. ING staat niet in voor de juistheid en volledigheid van informatie voor zover deze van derden afkomstig is. ING is niet aansprakelijk voor schade die de Klant mocht leiden indien hij deze informatie gebruikt.

7. Instructies en mededelingen (communicatiekanalen)

Artikel 7.1 Instructies en mededelingen

1. De communicatie tussen de Klant en ING zal in de Nederlandse taal plaatsvinden.
2. De Klant is bevoegd om door middel van de daartoe door ING aangewezen communicatiemiddelen en daartoe bestemde formulieren op de daarvoor door ING aangegeven dagen en tijden opdrachten te geven, waaronder Orders. ING is bevoegd om een door de Klant gegeven opdracht niet uit te voeren indien bij het geven van die opdracht geen gebruik is gemaakt van de door ING aangewezen communicatiemiddelen, een opdracht niet voldoet aan de door ING gestelde voorwaarden dan wel indien een opdracht voor ING niet duidelijk of innerlijk tegenstrijdig is. ING is in deze gevallen niet aansprakelijk voor het niet (tijdig) uitvoeren van een door de Klant gegeven opdracht.
3. De Klant dient ervoor zorg te dragen dat instructies en mededelingen duidelijk zijn en de juiste gegevens bevatten. ING is niet verplicht om te controleren of de instructies of mededelingen van de Klant juist zijn.
4. De Klant dient formulieren volledig in te vullen. ING hoeft instructies en mededelingen waarbij geen gebruik is gemaakt van door ING vastgestelde of goedgekeurde formulieren of van andere door ING goedgekeurde informatiedragers of communicatiemiddelen niet in behandeling te nemen.
5. Aan orderbevestigingen van Orders via Mijn ING kunnen door de Klant geen rechten worden ontleend. ING stuurt de Klant van iedere uitgevoerde Order en andere daarmee verband houdende handelingen, schriftelijk een afschrift met informatie over de uitgevoerde Order en de hierdoor verschuldigde bedragen. Bij Beheer stuurt ING de Klant tevens een kwartaaloverzicht met de posities op zijn Beleggingsrekening. In alle gevallen verstrekt ING de Klant minimaal één keer per jaar een overzicht van de op de Beleggingsrekening geadministreerde Effecten.
6. Indien ING de volledige instructies van de Klant niet tijdig ontvangt, is ING bevoegd doch niet verplicht voor rekening en risico van de Klant beheers- en beschikkingshandelingen met betrekking tot de Effecten te verrichten en daarbij keuzes te maken die naar haar oordeel het meest in de rede liggen. De keuze van ING zal worden bepaald door de verwachting die bij ING bestaat over welke keuze de voorkeur heeft van de meerderheid van de klanten en mag niet worden aangemerkt als een door ING verstrekt Beleggingsadvies.

Artikel 7.2 Informatie langs elektronische weg

1. Gebruikt de Klant bij de aan hem verleende Beleggingsdienst Mijn ING en/of geeft hij een e-mailadres op om zaken te doen met ING? Dan is ING gerechtigd om het volgende uitsluitend elektronisch aan de Klant door te geven: bevestigingsberichten van Orders, Afschriften van Orders, Kwartaaloverzichten en overige voor de Klant bestemde informatie (hierna: 'Informatie').
2. De Klant is zich bewust van en aanvaardt de risico's die het langs elektronische weg ter beschikking stellen van de Informatie met zich meebrengt.
3. Indien aan de Klant uitsluitend langs elektronische weg de Informatie ter beschikking is gesteld, kan de Klant binnen de van toepassing zijnde wettelijke bewaartermijn een kopie daarvan bij ING opvragen.

8. Kosten en vergoedingen

Artikel 8.1 Kosten en vergoedingen

1. ING brengt de Klant voor de door haar uitgevoerde werkzaamheden kosten in rekening (waaronder de door ING ingeschakelde derden in rekening gebrachte kosten). De tarieven zoals deze van tijd tot tijd gelden, waaronder begrepen de door ING te vergoeden of in rekening te brengen rente over het saldo van de Beleggingsrekening alsmede de debetrente als bedoeld in artikel 6.2 lid 4, worden bekendgemaakt via Mijn ING en kunnen daar worden geraadpleegd. De tarieven zijn ook telefonisch aan te vragen via 020 22 888 88.
2. ING behoudt zich het recht voor haar tarieven te allen tijde en met onmiddellijke ingang te wijzigen en voor de zakelijke klant een maximum te stellen aan het gezamenlijke saldo op het gelddeel van zijn of haar Beleggingsrekeningen indien zij van oordeel is dat de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Tariefswijzigingen zullen worden meegedeeld op Mijn ING en via 020 22 888 88. In dat geval heeft de Klant overeenkomstig artikel 13.1 lid 3 het recht de Overeenkomst tussen de Klant en ING met onmiddellijke ingang op te zeggen onverminderd het bepaalde in artikel 13.1.
3. De Klant verleent hierbij ING toestemming de in dit artikel bedoelde kosten en vergoedingen van de Beleggingsrekening af te schrijven. Bij onvoldoende saldo op de Beleggingsrekening is ING bevoegd het verschuldigde bedrag af te schrijven van de Betaalrekening van de Klant.

9. Openbaar bod

Artikel 9.1 Openbaar bod

1. Indien een openbaar bod in de zin van de Wet op het financieel toezicht op de door de Klant gehouden Effecten wordt gedaan, is ING bevoegd te kiezen voor een positieve dan wel negatieve wijze van afhandeling. Daarbij zal ING zoveel als mogelijk rekening houden met de belangen van de Klant. ING informeert de Klant dan ook over de te hanteren positieve of negatieve wijze van afhandeling van dit openbaar bod. De administratie van ING strekt tot volledig bewijs van verzending van bedoelde brief, behoudens door de Klant te leveren tegenbewijs.
2. Bij een positieve wijze van afhandeling dient de Klant ING telefonisch via 020 22 888 88 dan wel schriftelijk mee te delen dat hij de Effecten voor aanbieding wenst aan te melden. Indien ING geen of niet op tijd bericht van de Klant ontvangt, zullen deze Effecten niet door ING worden aangemeld.
3. Bij een negatieve wijze van afhandeling zullen de Effecten van de Klant door ING voor aanbieding worden aangemeld. De Klant kan ING telefonisch via 020 22 888 88 dan wel schriftelijk informeren geen aanmelding van de Effecten te wensen. Dit verzoek dient ING te hebben bereikt uiterlijk vijf werkdagen voor het verlopen van de termijn die is genoemd in de openbare mededeling van de overnemende vennootschap, tenzij door ING anders is aangegeven. Deze termijn wordt ook genoemd in de brief van ING zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel. Indien er sprake is van een negatieve wijze van afhandeling, verleent de Klant hierbij ING bij voorbaat toestemming om de Effecten namens hem aan te melden.

10. (Her)verpanding en vruchtgebruik

Artikel 10.1 Verpanding

1. De Klant verpandt aan ING, voor zover nodig bij voorbaat, tot meerdere zekerheid voor de betaling van al hetgeen de Klant nu of te eniger tijd aan ING verschuldigd is dan wel zal zijn uit hoofde van uitgevoerde Orders of uit welken hoofde ook:
 - a. al zijn huidige en toekomstige Effecten in de door ING beheerde verzameldepots als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer, en alle huidige en toekomstige vorderingen uit hoofde van of samenhangende met die Effecten;
 - b. alle vorderingen die hij tegenover ING nu of te eniger tijd kan doen gelden uit hoofde van de nu of te eniger tijd ten gunste van de Klant aanwezige tegoeden hetzij in rekening-courant, hetzij op enigerlei andere wijze aanwezig of geboekt.
2. Het pandrecht omvat mede een recht van pand op alle terzake van de verpande Effecten te ontvangen vergoedingen.
3. De verpandingen als in het eerste lid bedoeld zullen telkens tot stand komen door de enkele toevoeging van de nieuwe Effecten, rechten en vorderingen aan de Klant toebehorende Beleggingsrekening(en), welke toevoeging voor zover nodig tevens zal gelden als mededeling aan ING. ING accepteert dit pandrecht voor zover nodig bij voorbaat en neemt de mededeling hiervan aan.
4. Onverminderd het voorgaande is de Klant verplicht om op eerste verzoek van ING al datgene te doen en daarvoor medewerking te verlenen teneinde het in dit artikel bedoelde pandrecht te vestigen (voor zover deze verpanding niet reeds tot stand is gekomen op basis van de Overeenkomst) en verleent daartoe door het aangaan van de Overeenkomst een onvoorwaardelijke en onherroepelijke volmacht aan ING om alle handelingen te verrichten die noodzakelijk dan wel wenselijk zijn met het oog op het vestigen van de in dit artikel bedoelde pandrecht(en), het doen van mededeling aan derden van die verpanding en het vorderen van uitlevering van de Effecten.
5. Indien de Klant over (een deel van) de verpande Effecten wenst te beschikken, is ING verplicht (dat deel van) het verpande vrij te geven, mits hetgeen na vrijgave resteert voldoende dekking biedt voor hetgeen ING van de Klant te vorderen heeft of zal hebben. ING zal eerst tot uitwinning van de verpande Effecten overgaan indien zij een opeisbare vordering heeft op de Klant en de Klant met de nakoming daarvan in verzuim is. ING zal niet meer van het verpande uitwinnen dan nodig is voor de voldoening van de schuld van de Klant. Nadat ING van haar uitwinningbevoegdheid gebruik heeft gemaakt, zal zij de Klant daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis stellen.

6. Het is de Klant anders dan na toestemming van ING niet toegestaan om Effecten aan derden te verpanden of deze aan derden in vruchtgebruik te geven.

7. Effecten die uitsluitend door de Klant bij ING worden gedeponereerd voor speciale doeleinden vallen niet onder het in dit artikel bedoelde pandrecht. Onder speciale doeleinden wordt verstaan: het innen van rente, aflossingen en dividenden, het verkrijgen van nieuwe coupon- of dividendbladen, het verrichten van conversiehandelingen of het bijwonen van vergaderingen.

Artikel 10.2 Herverpanding

ING is bevoegd na uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van de Klant, de Effecten en (andere) vermogensrechten die aan haar zijn verpand, te herverpanden tot zekerheid van een schuld van ING tegenover derden, mits:

- deze schuld het door ING van de Klant (al dan niet opeisbaar) te vorderen bedrag niet overschrijdt;
- de herverpanding slechts geschiedt tot een zodanige omvang als ING nodig heeft als zekerheid voor hetgeen zij op het moment van herverpanding van de Klant (al dan niet opeisbaar) te vorderen heeft of kan krijgen, en
- de herverpande Effecten en (andere) vermogensrechten onmiddellijk na aflossing van de schuld van de Klant uit de herverpanding worden ontslagen.

11. Informatieverstrekking aan derden

Artikel 11.1 Informatieverstrekking aan derden

1. Door het aangaan van de Overeenkomst onderwerpt de Klant zich tevens aan de reglementen en voorschriften van:

- een Beurs;
- Euroclear Nederland;
- het Nederlands Interprofessioneel Effectencentrum NIEC B.V.,
en
- LCH Clearnet S.A,

(dan wel van hun respectievelijke rechtsopvolgers), alsmede aan alle andere reglementen, voorschriften en gebruiken die bij het uitvoeren van een Order op een Beurs respectievelijk die bij het gebruikmaken van buitenlandse betaal- en afwikkelingsystemen en/of bewaarinstellingen van toepassing zijn. Voor zover in deze reglementen en voorschriften een derdenbeding staat ten gunste van de Klant, worden deze door de Klant aanvaard door aanvaarding van de Voorwaarden.

2. De Klant is ermee bekend dat ING gehouden kan zijn om op de Klant betrekking hebbende persoonsgegevens, zijn Orders en/of op de Beleggingsrekening geadministreeerde Effecten aan derden te verstrekken ten behoeve van de handhaving en controle op de naleving van regelgeving. Dit kan zich onder meer voordoen indien ING daartoe verplicht is door:

- een wet, wetsvoorschrift of andere verordening;
- een gerechtelijk of soortgelijk bevel dat afdwingbaar is in het desbetreffende rechtsgebied;
- enige beroepsorganisatie of zelfregulerende organisatie (hetzij van de overheid of van andere aard), of
- enige afdeling of dienst van de Nederlandse regering, of door enige andere regeringsafdeling of -dienst in het desbetreffende rechtsgebied.

3. ING is niet verplicht de Klant hiervan op de hoogte te stellen en kan in voorkomende gevallen zelfs wettelijk verplicht zijn tot geheimhouding daarvan.

4. Het in het Privacy Statement ING Bank N.V. bepaalde is van overeenkomstige toepassing en kan worden geraadpleegd op ing.nl.

12. Slotbepalingen

Artikel 12.1 Duur en beëindiging

1. De relatie tussen de Klant en ING uit hoofde van de Overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Zowel de Klant als ING is gerechtigd de Overeenkomst met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen.
3. Het opheffen van de Beleggingsrekening door de Klant zal gelden als opzegging van de Overeenkomst.
4. Behoudens voor zover door ING en de Klant schriftelijk anders is overeengekomen, worden Orders die op de datum van beëindiging van de Overeenkomst nog niet zijn afgewikkeld, door ING voor zover mogelijk afgewikkeld overeenkomstig de Overeenkomst en blijft gedurende deze afwikkeling ieder der partijen gebonden aan de Overeenkomst maar ook aan alle overige overeenkomsten, waaronder begrepen verpanding, voor zover betrekking hebbend op de Effecten van de Klant.
5. De Klant blijft al vervallen maar nog niet betaalde kosten onverminderd aan ING verschuldigd.
6. De Klant verleent hierbij, voor zover nodig bij voorbaat, ING toestemming bij beëindiging van de Overeenkomst een resterend positief of negatief geldsaldo op zijn Beleggingsrekening, te verrekenen met zijn Betaalrekening.
7. ING is bevoegd een Beleggingsrekening waarop gedurende een periode van langer dan twaalf maanden geen tegoed wordt aangehouden op te heffen, nadat ING de Klant daarvan schriftelijk heeft geïnformeerd en de Klant niet binnen een periode van drie maanden aan ING heeft kenbaar gemaakt daartegen bezwaar te hebben.

Artikel 12.2 Belangentegenstellingen

Gelet op de aard van het bedrijf van ING kunnen zich tussen de Klant en ING belangentegenstellingen voordoen. Om dergelijke belangentegenstellingen zoveel mogelijk te voorkomen heeft ING een beleid opgesteld om een onafhankelijk optreden van het bedrijfsonderdeel dat een Beleggingsdienst verleent te waarborgen. Op grond van dit beleid zal niet-openbare, koersgevoelige informatie, die mogelijk anderszins binnen ING bekend is, niet gebruikt worden bij het verlenen van een Beleggingsdienst aan de Klant. Een samenvatting van dit beleid is als bijlage bij de Voorwaarden opgenomen.

Artikel 12.3 Garantieregeling

Op grond van het 'Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft' valt het tegoed in Effecten op de Beleggingsrekening onder het beleggerscompensatiestelsel. Dit beleggerscompensatiestelsel voorziet, mits wordt voldaan aan de daaraan gestelde voorwaarden, in een vergoeding van maximaal € 20.000 per persoon per bank indien een bank niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen. Het geldsaldo op de Beleggingsrekening valt onder het depositogarantiestelsel dat voorziet in een vergoeding van maximaal € 100.000.

Artikel 12.4 Copyright

Op de door ING in het kader van de Overeenkomst schriftelijk verstrekte informatie (rapporten, opinies en/of research, een en ander in de ruimste zin des woords) rust een copyright ten behoeve van ING. De Klant mag deze informatie niet doorgeven, kopiëren, bewerken, vermenigvuldigen of verspreiden zonder voorafgaande toestemming van ING.

Artikel 12.5 Beperkingen/wijziging Beleggingsdienstverlening

1. ING is bevoegd om het verrichten van werkzaamheden met betrekking tot op een Beurs verhandelde Effecten te beëindigen, nadat ING de Klant daarvan voorafgaand in kennis heeft gesteld. Tevens zal ING op elk moment kunnen besluiten een Beleggingsdienst niet meer te verlenen. ING zal daarbij telkens in redelijkheid rekening houden met de belangen van de Klant.
2. ING respectievelijk het Bewaarbedrijf is bevoegd om de bewaarneming van Effecten die niet bij een (inter)nationale bewaarinstituut in bewaring kunnen worden gegeven dan wel eenheden die kleiner zijn dan de minimaal verhandelbare hoeveelheid te beëindigen, nadat ING de Klant daarvan voorafgaand in kennis heeft gesteld.
3. De Klant zal in de in de voorgaande leden voorkomende gevallen binnen een door ING daartoe te stellen redelijke termijn opdracht verstrekken, hetzij tot overboeking van de desbetreffende Effecten naar een andere bank of beleggingsonderneming, hetzij tot verkoop van de desbetreffende Effecten voor rekening en risico van de Klant, afhankelijk van de door ING aan de Klant ter zake voorgelegde keuzemogelijkheden.
4. Indien de Klant niet tijdig opdracht verstrekt, is ING bevoegd de desbetreffende Effecten op een door ING te bepalen tijdstip namens en voor rekening en risico van de Klant te verkopen, ongeacht de dan te realiseren verkoopopbrengst.
5. ING is gerechtigd Effecten welke naar hun redelijk oordeel, gelet op de staat waarin de uitgevende instelling van die Effecten is komen te verkeren, niet (meer) voor bewaring in aanmerking komen, van de Beleggingsrekening te verwijderen.

Artikel 12.6 Wijziging van de Voorwaarden

1. ING is bevoegd te allen tijde de Voorwaarden te wijzigen, waarbij onder wijziging tevens een aanvulling wordt verstaan. De wijzigingen zullen voor de Klant en ING bindend zijn vanaf de dertigste dag nadat ING aan deze wijzigingen via aankondiging op internet (ing.nl) bekendheid heeft gegeven. De meest actuele versie van de voorwaarden kan de Klant lezen en/of downloaden via ing.nl.
2. Indien de Klant niet akkoord wenst te gaan met de aangekondigde wijziging(en), dient hij dit binnen drie weken na bekendmaking van de wijzigingen schriftelijk aan ING mede te delen. ING zal na ontvangst van deze mededeling van de Klant de Overeenkomst met onmiddellijke ingang beëindigen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 13.1.
3. Indien op aanwijzing van de Autoriteit Financiële Markten, op gezag van een uitspraak van rechterlijk college of van een klachten- of geschillencommissie, dan wel bij of krachtens een dwingende wetsbepaling de Voorwaarden worden gewijzigd, zal een dergelijke wijziging niettegenstaande de voorgaande leden, deel uitmaken van de Voorwaarden zonder dat hiervoor de instemming van de Klant is vereist.

Artikel 12.7 Partiële nietigheid en vernietigbaarheid

De niet-uitvoerbaarheid, ongeldigheid of nietigheid van een bepaling in de Voorwaarden leidt niet tot nietigheid of vernietigbaarheid van de Overeenkomst, noch van enige andere bepaling daarvan.

Bijlage 1: Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen

Rendement en risico

Bij beleggen draait het om rendement en risico. Die twee hangen sterk met elkaar samen. In het algemeen geldt: beleggingen waarvan u een hoog rendement kunt verwachten, brengen ook een hoog risico met zich mee. Neemt u genoeg met lagere rendementsverwachtingen, dan zullen doorgaans ook de risico's kleiner zijn. Maar welke keuzes u ook maakt, beleggen is nooit helemaal zonder risico.

Algemene beleggingsrisico's

Als u gaat beleggen loopt u risico's. Voor een deel heeft u die zelf in de hand. Maar er zijn ook factoren die de waarde van uw aandelen beïnvloeden, zonder dat u daar iets aan kunt doen. Een aantal algemene beleggingsrisico's is:

- Marktrisico: het marktrisico hangt samen met de algemene economische situatie. Alle beleggingsproducten hebben met dit risico te maken. Voorbeelden zijn: periodes van groei of achteruitgang van de economie, belastinghervormingen of veranderingen in de wereldwijde energiesituatie. Ook koersschommelingen behoren tot het marktrisico.
- Koersrisico: dit is het risico op koersschommelingen. In welk bedrijf of welke instantie u ook belegt, u loopt altijd een koersrisico. Oorzaken van koersrisico zijn een nieuwe concurrent die hetzelfde product maakt, een staking of de publicatie van de resultaten van een bedrijf. Dit risico kunt u vermijden door uw beleggingen te spreiden.
- Valutarisico: als u in een andere valuta dan de euro belegt, is de kans groot dat de koers van die valuta bij verkoop of aflossing van de belegging verschilt van de valutakoers bij de aankoop. Dit heeft een positieve of negatieve invloed op uw beleggingen.
- Herbeleggingsrisico: het risico dat u dividend, rente-betalingen, verkochte beleggingen of andere inkomsten uit beleggingen niet opnieuw kunt beleggen tegen hetzelfde rendement als van de oorspronkelijke belegging. U kunt bijvoorbeeld obligaties hebben die de afgelopen jaren 7 tot 8 procent opleverden en die u op de vervaldag maar tegen 4 procent kunt herbeleggen.
- Renterisico: de waarde van bepaalde beleggingen daalt als de marktrente stijgt. Een voorbeeld hiervan zijn obligaties. Wanneer de rente op de financiële markten stijgt nadat u uw obligatie heeft gekocht, dalen de koers en de waarde van uw obligatie. U kunt dan immers op de markt obligaties met dezelfde looptijd vinden als die van u, maar met een hogere rente. Uw belegging is dus minder interessant dan de andere obligatie geworden. Over het algemeen heeft een verhoging van de rentetarieven ook een negatieve invloed op de koersontwikkeling van aandelen.
- Liquiditeitsrisico: door omstandigheden kan het gebeuren dat uw beleggingen niet of nauwelijks verhandeld kunnen worden op de beurs. Bijvoorbeeld omdat het zo slecht gaat met een bedrijf dat niemand de aandelen of obligaties van het bedrijf wil kopen. U kunt uw beleggingen dan niet

verkoopen. Ook het gebrek aan marktonderhoud door financiële instellingen en handelshuizen valt hieronder.

- Debiteurenrisico: de kans dat een bedrijf of uitgevende instantie, de debiteur, zijn verplichtingen niet nakomt. Meestal heeft dat te maken met een slechte financiële positie of een faillissement van de debiteur.

Risico's beperken

Een goede voorbereiding is belangrijk als u wilt gaan beleggen. U heeft namelijk zelf veel invloed op de risico's die u loopt. Bedenk daarom voordat u gaat beleggen wat uw doelstellingen, mogelijkheden en verwachtingen zijn. Kunt u uw geld voor langere tijd missen? Bent u bereid om risico's te lopen? Belegt u om uw inkomen aan te vullen of wilt u een vermogen opbouwen voor later? Gaat u voor het eerst beleggen of bent u een doorgewinterde belegger?

Het belangrijkste dat u kunt doen om risico's te vermijden is: uw beleggingen spreiden. Dan spreidt u namelijk ook de risico's. U kunt beleggingen spreiden over verschillende beleggingscategorieën (zoals aandelen, obligaties, onroerend goed, deposito's). Maar ook daarbinnen kunt u spreiden. Zo kunt u aandelen kopen uit verschillende sectoren, of obligaties met verschillende looptijden. Een praktische manier om uw beleggingen te spreiden is het deelnemen in beleggingsfondsen.

Kenmerken van beleggingsfondsen

Beleggingsfondsen

Bij een beleggingsfonds beheren professionele beleggingsexperts het geld van een groot aantal individuele beleggers. Het geld wordt belegd in meerdere effecten. Via een beleggingsfonds kunt u al met een relatief klein bedrag een betere risicospreiding bereiken. Bovendien zijn de kosten lager dan wanneer u los in de individuele effecten handelt.

Spreiding

Via beleggingsfondsen kunt u beleggen in verschillende beleggingscategorieën (bijvoorbeeld deposito's, obligaties, aandelen en vastgoed). Het risico van een beleggingsfonds hangt af van de effecten waarin het fonds belegt, maar ook van de spreiding binnen het fonds. Worden de beleggingen goed gespreid, dan beperkt dat het risico. Er kan bijvoorbeeld worden gespreid over verschillende beleggingscategorieën, sectoren, valuta of geografische (deel)gebieden.

Dividend

Bij de meeste beleggingsfondsen krijgt u een of meerdere keren per jaar dividend uitgekeerd. Dividend is de winst die wordt uitgekeerd aan beleggers. Afhankelijk van uw keuze zal het dividend ofwel contant worden uitgekeerd of worden herbelegd. De hoogte van het dividend varieert.

Over het dividend moet u dividendbelasting betalen (meestal 15%). De dividendbelasting wordt automatisch ingehouden als het dividend wordt uitgekeerd. Afhankelijk van uw situatie kan INGehouden dividendbelasting mogelijk (deels) verrekend worden via de belastingaangifte.

Beurskoers

De beurskoers geeft de waarde van een participatie in een beleggingsfonds weer. De koers kan worden beïnvloed door allerlei factoren. Bijvoorbeeld door de resultaten en de toekomstverwachtingen van bedrijven in het fonds. Maar ook door macro-economische, sociale, economische en politieke ontwikkelingen.

Risico's van beleggen in beleggingsfondsen

Voor beleggen in beleggingsfondsen gelden de algemene risico's van beleggen die eerder zijn genoemd. Daarnaast zijn er ook een aantal specifieke risico's aan verbonden:

- **Debiteurenrisico:** u heeft geen enkele garantie dat u uw geld terugkrijgt. Bij een faillissement kan het beleggingsfonds niets of nog heel weinig waard zijn. De kans op debiteurenrisico is wel kleiner dan bij beleggen in aandelen, omdat u belegt in meerdere bedrijven.
- **Omslagrisico:** beleggingsfondsen bestaan soms uit verschillende subfondsen. Negatieve resultaten van een subfonds kunnen worden omgeslagen over de andere subfondsen.
- **Liquiditeitsrisico:** belegt een fonds in incurante effecten (dat zijn effecten waarin niet veel wordt gehandeld), dan kan het fonds mogelijk niet voldoende geld vrijmaken om aan financiële verplichtingen voldoen.
- **Renterisico:** sommige beleggingsfondsen zijn meer rentegevoelig dan andere. Over het algemeen heeft een renteverhoging een negatieve invloed op de koersontwikkeling van beleggingsfondsen die in aandelen beleggen.
- **Koersrisico:** bij beleggingsfondsen is het risico op koersschommelingen groot. De waarde van een beleggingsfonds kan dalen als de waarde van de beleggingen in het fonds dalen of als de directe opbrengst van de beleggingen daalt. Het is daarom mogelijk dat beleggers met verlies uit een beleggingsfonds moeten stappen.

- **Geografisch/sector risico:** de waarde van een beleggingsfonds dat zijn beleggingen concentreert in een specifieke regio (bijvoorbeeld in Nederland) of sector is vooral gevoelig voor ontwikkelingen in die regio of die sector.

Kenmerken van aandelen

Aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het kapitaal van een bedrijf (vennootschap). Aandelen worden dagelijks verhandeld op de effectenbeurzen. U kunt ze dus iedere dag kopen en verkopen. Als aandeelhouder bent u mede-eigenaar van het vermogen van de onderneming. U deelt ook mee in winst of verlies. Maakt het bedrijf winst, dan kunt u dividend uitgekeerd krijgen. Verlies kan zich vertalen in een lagere beurskoers.

Dividend

Over uw beleggingen in aandelen kunt u dividend krijgen. Dividend is de winst die wordt uitgekeerd aan aandeelhouders. De hoogte van het dividend varieert. Soms blijft het helemaal achterwege. Dividend kan op verschillende manieren uitgekeerd worden. ING zal het dividend aan u uitkeren op de manier die u gekozen heeft.

Over het dividend moet u dividendbelasting betalen (meestal 15%). De dividendbelasting wordt automatisch ingehouden als het dividend wordt uitgekeerd. Afhankelijk van uw situatie kan INGehouden dividendbelasting mogelijk (deels) verrekend worden via de belastingaangifte.

Beurskoers

De waarde van de aandelen wordt bepaald door de beurskoers. Dat is de prijs waarvoor u het aandeel op een bepaald moment kunt kopen of verkopen. De koers van een aandeel kan worden beïnvloed door allerlei factoren. Bijvoorbeeld door de bedrijfsresultaten en de toekomstverwachtingen van het bedrijf. Maar ook door macro-economische, sociale, economische en politieke ontwikkelingen.

Risico's van beleggen in aandelen

Voor beleggen in aandelen gelden de algemene risico's van beleggen die eerder zijn genoemd. Daarnaast is er ook een aantal specifieke risico's aan verbonden:

- **Debiteurenrisico:** u heeft geen enkele garantie dat u uw geld terugkrijgt. Bij een faillissement kunnen aandelen niets of nog heel weinig waard zijn.
- **Liquiditeitsrisico:** hoe hoger de beurswaarde (uitstaande aandelen maal de beurskoers) van het bedrijf, hoe lager het liquiditeitsrisico en hoe meer er wordt gehandeld in de aandelen.

- Valutarisico: als u belegt in aandelen die niet in euro's zijn genoteerd, dan daalt de waarde van uw aandelen als de koers van de vreemde valuta daalt. Ook als u belegt in aandelen die in euro's staan genoteerd, loopt u koersrisico. Zo kunnen bedrijven activiteiten hebben in landen met een andere valuta dan de euro. Verder zijn sommige aandelen gevoeliger voor bijvoorbeeld de dollar dan andere.
- Renterisico: over het algemeen heeft een verhoging van de rentetarieven een negatieve invloed op de koersontwikkeling van aandelen. Sommige aandelen zijn meer rentegevoelig dan andere.
- Koersrisico: het risico op koersschommelingen is bij aandelen groot. Hierdoor is het mogelijk dat u met verlies uit een aandeel moet stappen. Het koersrisico wordt vooral bepaald door de kwaliteit van de onderneming, de ontwikkeling van de sector waartoe de onderneming behoort en door de ontwikkeling op de beurzen. Speculatieve aandelen zoals zeer jonge technologie-bedrijven zijn meer risicovol dan aandelen van ondernemingen met stabiele activiteiten zoals nutsbedrijven.

Kenmerken van obligaties

Obligaties

Een obligatie is een schuldbekentenis van een uitgevende instantie, bijvoorbeeld een bedrijf, overheid of gemeente. Als u belegt in een obligatie leent u 'de nominale waarde' van de obligatie (dat is de waarde waarvoor de obligatie is uitgegeven) aan de uitgevende instantie. Bij obligaties deelt u niet mee in winst of verlies. U ontvangt wel rente. De meeste obligaties worden dagelijks verhandeld op de effectenbeurzen.

Looptijd en aflossing

Obligaties hebben een bepaalde looptijd, die staat vooraf vast. Meestal worden obligaties afgelost aan het einde van de looptijd. Bij aflossing krijgt u de nominale waarde van de obligatie. In sommige gevallen lost de uitgevende instantie jaarlijks een deel van de uitgegeven obligaties af. Welke obligaties worden afgelost wordt in dat geval door loting bepaald. Andere aflossingsschema's zijn ook mogelijk.

Coupon

Als u een obligatie koopt, leent u geld aan de uitgever van de obligatie. Daarover ontvangt u rente ('coupon'). Het rentepercentage wordt bepaald bij de uitgifte van de obligatie. Het rentepercentage is afhankelijk van de rentestand op de kapitaalmarkt op het moment van uitgifte en van de risico's die aan de obligatie zijn verbonden. Hoe meer risico, hoe hoger de rente. Vaak ligt het rentepercentage van de obligatie vanaf de uitgifte tot het einde van de looptijd vast. De rente wordt in de meeste gevallen een keer per jaar uitgekeerd.

Beurskoers

De nominale waarde en het rentepercentage van een obligatie liggen weliswaar vaak vanaf de uitgifte vast, maar de waarde van een obligatie is niet constant. Net als aandelen worden obligaties op de beurs verhandeld. De actuele waarde van een obligatie wordt bepaald door de beurskoers. Dat is de prijs waarvoor u de obligatie op een bepaald moment kunt kopen of verkopen. De beurskoers wordt aangegeven in procenten van de nominale waarde van de obligatie.

De beurskoers van een obligatie wordt vooral bepaald door de rentestand op de kapitaalmarkt. Als die rente stijgt, daalt de beurskoers van de obligatie - en andersom. Daarnaast zijn schommelingen in vraag en aanbod van invloed, maar veel minder dan bij aandelen. Ook de resterende looptijd en de kredietwaardigheid van de uitgevende instantie spelen een rol. Over het algemeen zijn obligatiekoersen aanmerkelijk stabielere dan aandelenkoersen.

Rating

De meeste obligatieleningen hebben een rating. Deze rating is een indicatie van de kredietwaardigheid van de uitgever van de lening. Moody's en Standard & Poor's zijn de meest bekende en gebruikte ratingbureaus ter wereld. Kijk op ing.nl voor de ratings.

Soorten obligaties

- Fixed obligaties. Dit zijn obligaties met een vaste coupon. Deze obligaties bestaan met verschillende looptijden.
- Converteerbare obligaties. Dit zijn obligaties met een vaste coupon die lager is dan de marktrente. Als obligatiehouder heeft u aan het einde van de looptijd het recht om te kiezen hoe u de aflossing wilt ontvangen: in contanten of in een vooraf vastgesteld pakket aandelen. Die aandelen kunnen meer waard zijn dan een aflossing in contanten. Deze obligaties bestaan met verschillende looptijden.
- Reverse convertible obligaties. Dit zijn obligaties met een vaste hoge coupon. De uitgevende instelling kan kiezen of de obligatie in contanten of in een vooraf vastgesteld pakket aandelen wordt afgelost. Deze obligaties hebben een relatief korte looptijd.
- Steepeners. Dit zijn obligaties waarvan de coupon de eerste jaren van de looptijd relatief hoog en vast is ten opzichte van de marktrente. Daarna wordt de rente variabel, vaak wordt de rente bepaald door het verschil tussen de 10-jaars rente en de korte 2-jaars rente op de kapitaalmarkt. Deze obligaties hebben een (zeer) lange looptijd, maar de uitgevende instelling mag meestal kiezen voor tussentijdse aflossing.
- Floating rate notes. Dit zijn obligaties waarvan de coupon in de meeste gevallen afhankelijk is van de 3-maands of 6-maands rente. De coupon varieert mee met de marktrente. Deze obligaties bestaan met verschillende looptijden, maar meestal is de looptijd kort.

- Perpetuals. Deze obligaties hebben een eeuwigdurende looptijd. Ze bestaan in drie varianten: de fixed, de floating en de steepenervariant (zie hierboven). Soms mag de uitgevende instantie de obligatie tussentijds aflossen.
- Fix-to-floaters. Dit zijn obligaties waarbij de coupon een tijd vast is (zoals bij fixed obligaties) is en daarna afhankelijk van de 3- of 6-maandsrente (zoals bij floating rate notes). Er zijn verschillende varianten. Vaak heeft de uitgevende partij na de fixed periode het recht de obligatie af te lossen. Deze obligaties bestaan er met verschillende looptijden, meestal is de looptijd lang.
- Bij converteerbare obligaties: het renterisico is wat minder (omdat de coupon laag is) maar de aandelen die als aflossing kunnen dienen, verhogen het risico.
- Bij reverse convertible obligaties: het risico bestaat dat de uitgevende instantie kiest voor aflossing in aandelen. Dat kan voor de obligatiehouder ongunstig zijn. Bijvoorbeeld als de uitgevende instantie kiest voor aflossing in aandelen, terwijl het pakket aandelen minder waard is dan de contante aflossing.
- Bij steepeners: deze obligaties zijn sterk afhankelijk van de renteontwikkeling. Veel van deze obligaties hebben een minimumcoupon. Als de 10-jaarsrente lager is dan de 2-jaarsrente, krijgt u geen of slechts de minimumrente. Door de mogelijkheid van tussentijdse aflossing, is het renterisico van deze obligaties extra hoog.
- Bij floating rate notes: deze obligaties hebben minder renterisico doordat de couponrente meebeweegt met de marktrente. Ook de vaak korte looptijd speelt mee: de kans dat zich binnen de looptijd ongunstige renteontwikkelingen voordoen is kleiner dan bij een lange looptijd.
- Bij perpetuals: het renterisico is hoog door de eeuwigdurende looptijd. Bovendien gelden per variant (fixed, floating en steepeners) de daarbijhorende risico's. Als tussentijdse aflossing is toegestaan, is het renterisico van deze obligaties extra hoog.
- Bij fix-to-floaters: deze obligaties hebben een hoger renterisico door het onvoorspelbare floating deel en door de langere looptijd. Als tussentijdse aflossing is toegestaan, is het renterisico van deze obligaties extra hoog.

Risico's van beleggen in obligaties

Over het algemeen loopt u met obligaties minder risico dan met aandelen. Maar beleggen in obligaties is niet zonder risico's. Voor beleggen in obligaties gelden de algemene risico's van beleggen die eerder zijn genoemd. Daarnaast is er ook een aantal specifieke risico's aan verbonden:

- Debiteurenrisico: hangt af van de kwaliteit van de uitgevende instantie van de obligatie. Als de financiële positie van de uitgevende instantie slecht is, dan is het mogelijk dat zij de rente en de aflossing niet uitbetaalt. Hoe hoger de 'rating' van de instantie, hoe kleiner het risico.
- Liquiditeitsrisico: hoe groot dit risico is, hangt onder andere af van vraag en aanbod naar de lening. Als er veel verkopers zijn, maar weinig vragers kan de koers dalen. Daarnaast is dit risico kleiner als het uitstaande bedrag van de lening groter is en omgekeerd.
- Valutarisico: als u belegt in obligaties die niet in euro's zijn genoteerd, dan daalt de waarde van uw obligaties als de koers van de vreemde valuta daalt. Hoe groot dit risico is, is afhankelijk van de valuta waarin de obligatie is genoteerd.
- Renterisico: als de rente op de kapitaalmarkt stijgt, daalt de beurskoers van de obligaties en omgekeerd. Verkoopt u obligaties bij een rentestand op de kapitaalmarkt die hoger is dan uw coupon? Dan kan het zelfs gebeuren dat de beurskoers lager is dan de nominale waarde.
- Koersvolatiliteit: als u voor de vervaldag uw obligatie verkoopt, kan het gebeuren dat u minder krijgt dan de nominale waarde. Dat is het geval als de koers lager is dan de nominale waarde van 100%. Dit komt voor als er vergelijkbare obligaties zijn die een hogere rente uitkeren dan de rente die u krijgt op uw obligatie. Vergelijkbare obligaties zijn obligaties met bijvoorbeeld dezelfde looptijd en 'rating'.
- Risico van tussentijdse aflossing: bij sommige obligaties mag de uitgevende instantie kiezen voor tussentijdse aflossing. Dat zal ze over het algemeen niet doen als de coupon lager is dan de marktrente. De koers van deze obligaties daalt daardoor extra hard als de marktrente stijgt. Omgekeerd zal de uitgevende instantie eerder kiezen voor tussentijdse aflossing als de coupon hoger is dan de marktrente. Dat vormt een beperking voor de beurskoers van deze obligaties.

Kenmerken van structured products

Structured products

U kunt uw geld beleggen in zogenaamde 'structured products'. Dit zijn uiteenlopende beleggingsproducten die kenmerken van bijvoorbeeld aandelen, obligaties en spaarproducten met elkaar combineren. Sommige structured products zijn samengesteld om de belegger tegen koersrisico's te beschermen. Andere zijn juist bedoeld om een maximaal rendement te behalen (en hebben dus een hoog risico). De looptijd van een structured product is doorgaans 10 jaar of korter.

Een voorbeeld van structured products zijn Lirics. Dit zijn zogenaamde 'beschermingsproducten'. Dit betekent dat u een deel van uw inleg op de einddatum gegarandeerd terug krijgt. De waarde van de Liric is afhankelijk van de koersontwikkeling van de onderliggende waarde.

Risico's van beleggen in structured products

Voor beleggen in structured products gelden de algemene risico's van beleggen die eerder zijn genoemd. Hoeveel risico u loopt met een product, hangt ook samen met de hoogte van de garantiewaarde van het product:

- Bij producten met 100% garantie krijgt u aan het einde van de looptijd minimaal de garantiewaarde terug.
- Producten met een beperkt risico hebben ook een gegarandeerde eindwaarde, maar die ligt onder de uitgifteprijs.
- Producten met een hoog risico hebben geen gegarandeerde eindwaarde, of een gegarandeerde eindwaarde die ver onder uw inleg ligt.
- Voor de meeste garantieproducten geldt dat u de gegarandeerde waarde alleen aan het einde van de looptijd terugkrijgt. Tussentijds kan de waarde fluctueren.
- Debiteurenrisico: hangt af van de kwaliteit van de uitgevende instantie van de structured products. Als de financiële positie van de uitgevende instantie slecht is, dan is het mogelijk dat zij de garantiewaarde niet uitbetaalt. Hoe hoger de 'rating' van de instantie, hoe kleiner het risico.

Kenmerken van Futures

Futures

Een Future is een overeenkomst (termijncontract) waarmee wordt belegd in de waardeverandering van een onderliggende waarde. Deze overeenkomst verplicht u tot het kopen of verkopen van een bepaalde onderliggende waarde, bijvoorbeeld aandelen, aandelenindices of valuta.

De transactie vindt plaats tegen een vastgestelde prijs op een vastgesteld toekomstig tijdstip. U kunt een Future kopen of verkopen. Als koper moet u de afgesproken hoeveelheid in ontvangst nemen (= fysieke levering) en betalen. Verkoopt u, dan heeft u de plicht om te leveren. In het algemeen gaat het bij Futures niet om het daadwerkelijk leveren of ontvangen van de goederen of de financiële waarden, maar uitsluitend om de financiële transactie (= cash settlement).

Beleggen in Futures

Een Future is een overeenkomst waarmee kan worden ingespeeld op de waardeverandering van een product. Er bestaan Futures op bijvoorbeeld koffie en graan. Maar ook op financiële producten, zoals een aandelenindex. U kunt de overeenkomst kopen en verkopen. Futures worden verhandeld op de effectenbeurs of een goederentermijnbeurs. Bij ING kan er alleen gehandeld worden in Futures op de AEX-index.

Margin

De koper en verkoper hebben allebei een verplichting. Soms moet de koper betalen, soms de verkoper. Ze moeten daarom allebei initial margin betalen als ze de overeenkomst ondertekenen. Dat bedrag garandeert dat ze elkaar ook echt betalen als ze dat moeten.

Het bedrag dat ze iedere dag moeten betalen of krijgen, hangt af van de koers van de Future op dat moment. Dit bedrag heet de variation margin.

Hefboomwerking

Handel in Futures heeft een hefboomwerking. Men hoeft maar een klein deel van de werkelijke waarde te storten, terwijl een beperkte koersschommeling al tot grote winsten of aanzienlijke verliezen kan leiden. De verliezen blijven lang niet altijd beperkt tot de inleg. Soms kan het zelfs moeilijk of onmogelijk zijn om een positie te sluiten of te liquideren, waardoor 'ongelimiteerde risico's' kunnen ontstaan. Met dit instrument zal dan ook, mede afhankelijk van de financiële positie van de belegger, uiterst terughoudend moeten worden omgegaan. Omdat zowel de koper als de schrijver van een Future een afname c.q. leveringsverplichting aangaat, kan het verlies in beide gevallen hoog oplopen. Futures zijn dan ook veelal een speculatief beleggingsinstrument met een hoog risico.

Risico's van beleggen in Futures

Heeft u een Future gekocht? En daalt het product waarop u een Future heeft in waarde? Dan moet u de waardedaling betalen. Heeft u een Future verkocht? En stijgt het product waarop u een Future heeft in waarde? Dan moet u de waardestijging betalen. Daarnaast zijn er nog een aantal specifieke risico's aan verbonden:

- Debiteurenrisico: Verwaarloosbaar. Op de gereguleerde markten stelt een clearinghouse zich garant voor de goede afloop. Een clearinghouse treedt op als tegenpartij voor de koper en de verkoper.
- Liquiditeitsrisico: Futures zijn goed verhandelbaar op de georganiseerde markten.
- Valutarisico: Geen voor contracten in EUR. Uiteraard zeer groot bij valutafutures.
- Renterisico: Zeer hoog. Rente vormt naast de koersvorming van de onderliggende waarden een van de belangrijkste componenten van het futurecontract.
- Koersrisico: Zeer hoog en hangt af van de aard en de volatiliteit van de onderliggende waarde.

Bijlage 2: Beurzen

Deze bijlage bestaat uit drie delen. Het eerste deel heeft betrekking op de tijdstippen waarop u orders op de beurs kunt inleggen. In het tweede deel staan de tijdstippen waarop u orders in beleggingsfondsen kunt plaatsen. In het derde deel staan de bijzondere voorwaarden die beurzen voor online koersinformatie aan de klant stellen.

I Orderverwerking beursorders

Orders kunt u via Mijn ING inleggen. Dat kan 7 dagen per week, 24 uur per dag. U kunt uw orders ook via 020 22 888 88 plaatsen. Bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur. Beursorders kunnen alleen op beursdagen worden uitgevoerd. Op welke beursdag een order wordt uitgevoerd is afhankelijk van het tijdstip waarop de order via internet wordt ingelegd en de openingstijden van de beurzen. Als gevolg van verschillen met INGang van de zomer- en de wintertijd in afzonderlijke landen, kunnen de openingstijden van beurzen tijdelijk afwijken.

Bij ING kunt u op de buitenlandse beurzen beleggen in onder andere de hoofdex. Hieronder staat de hoofdex vermeld achter de naam van de beurs.

Euronext Amsterdam, Euronext Belgium (BEL 20 Index, België), Euronext France (CAC 40 Index, Frankrijk), Euronext Portugal (PSI 20 Index, Portugal), Xetra (DAX 30 Index, Duitsland), Irish Stock Exchange (ISEQ 20 Index, Ierland), BME Bolsa de Valores Espanolas (IBEX 35 Index, Spanje) en London Stock Exchange (FTSE 100 Index, Verenigd Koninkrijk)

Openen om 9.00 uur en sluiten om 17.30 uur (Nederlandse tijd).

Order door ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: Order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 17.30 uur: Order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 17.30 uur: Order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Helsinki Stock Exchange (OMX 25 Index, Finland), SXW Swiss Exchange (SMI 20 Index, Zwitserland) en OMX Group Sweden (OMX 30 Index, Zweden)

Openen om 9.00 uur en sluiten om 17.20 uur (Nederlandse tijd).

Order door ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 17.20 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 17.20 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Let op:

Ordering van de fondsen op de OMX Group Sweden (OMX 30 Index, Zweden) moet in veelvoud van een specifiek aantal stuks plaatsvinden. Een overzicht van deze aantallen per fonds vindt u op ing.nl. Bij afwijkende ordergrootte kan ING niet garanderen dat uw order geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd.

Oslo Bors (OBXTR 25 Index, Noorwegen)

Opent om 9.00 uur en sluit om 16.20 uur (Nederlandse tijd).

Order door ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 16.20 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 16.20 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Let op:

Ordering van de fondsen op deze beurs moet in veelvoud van een specifiek aantal stuks plaatsvinden. Een overzicht van deze aantallen per fonds vindt u op ing.nl. Bij afwijkende ordergrootte kan ING niet garanderen dat uw order geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd.

Copenhagen Stock Exchange (OMX 20 Index, Denemarken)

Opent om 9.00 uur en sluit om 16.50 uur (Nederlandse tijd).

Order door ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: Order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 16.50 uur: Order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 16.50 uur: Order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Let op:

Ordering van de fondsen op deze beurs moet in veelvoud van een specifiek aantal stuks plaatsvinden. Een overzicht van deze aantallen per fonds vindt u op ing.nl. Bij afwijkende ordergrootte kan ING niet garanderen dat uw order geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd.

ATX Viena Stock Exchange (ATX 20 Index, Oostenrijk)

Opent om 9.15 uur en sluit om 17.30 uur (Nederlandse tijd).

Order door ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.15 uur: order wordt om 9.15 uur bij de beurs ingelegd;
- tussen 9.15 en 17.30 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 17.30 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.15 uur op de beurs ingelegd.

Borsa Italiana (MIB 30 Index, Italië)

Opent om 9.00 uur en sluit om 17.25 uur (Nederlandse tijd).

Order door ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 17.25 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 17.25 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Canadian Exchange Group (S&P/TSX 60 Index, Canada), New York Stock Exchange (NYSE 100 Index, Verenigde Staten van Amerika) en Nasdaq (Nasdaq 100 Index, Verenigde Staten van Amerika)

Openen om 15.30 uur en sluiten om 22.00 uur (Nederlandse tijd).

Order door ING op een beursdag ontvangen:

- voor 15.30 uur: order wordt om 15.30 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 15.30 en 22.00 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 22.00 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 15.30 uur op de beurs ingelegd.

Let op:

Orders die door ING niet rechtstreeks naar de beurs kunnen worden gestuurd (bijvoorbeeld zeer grote orders), worden na 18.00 uur niet meer behandeld. Deze orders worden de eerst daarop volgende beursdag op de beurs ingelegd.

Australian Securities Exchange (ASX 50 Index, Australië)

Opent om 1.00 uur en sluit om 7.00 uur (Nederlandse tijd).

Orders door ING op een beursdag ontvangen:

- voor 17.30 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 1.00 uur op de beurs ingelegd;
- na 17.30 uur: order wordt op de tweede beursdag volgend op de beursdag van ontvangst van de order om 1.00 uur op de beurs ingelegd.

Let op:

Vanwege de openingstijden van deze beurs is het niet mogelijk om zogenaamde dagorders op te geven. U kunt voor Australië doorlopende orders opgeven.

II Orderverwerking beleggingsfondsen

Voor Beleggingsfondsen kunt u alleen bestensorders geven. Orders die ING heeft ontvangen voor de voor een Beleggingsfonds geldende sluitingstijd, worden in de meeste gevallen de volgende beursdag uitgevoerd. Orders die ING ontvangt na deze sluitingstijd, worden een beursdag later uitgevoerd. De door ING gehanteerde sluitingstijd is gebaseerd op de sluitingstijd die het Beleggingsfonds heeft vastgesteld. Op Mijn ING vindt u een overzicht van de Beleggingsfondsen en de bij ING geldende sluitingstijden. Hier vindt u ook het moment dat u een uitvoering kunt verwachten. Lees Bijlage 4 Orderuitvoeringsbeleid voor de wijze van afhandeling van Orders in Beleggingsfondsen.

Let op:

voor enkele fondsen geldt dat uw order niet de volgende beursdag wordt uitgevoerd, maar later. Kijk op Mijn ING voor een overzicht van deze fondsen.

III Aanvullende voorwaarden

De volgende beurzen hebben op artikel 6:7 van de Algemene Voorwaarden Beleggen nog aanvullende voorwaarden gesteld:

- Wiener Börse AG (Oostenrijk);
- Sociedad de Bolsas, S.A. (Spanje);
- Oslo Stock Exchange (Noorwegen);
- New York Stock Exchange (Verenigde Staten);
- Nasdaq Stock Market (Verenigde Staten).

Voor deze beurzen gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

Deze teksten zijn een vertaling van de originele Engelse teksten. De originele Engelse tekst is leidend in geval van verschillen tussen de Engelse en de Nederlandse versie. Kijk voor de originele teksten op de websites van de desbetreffende beurzen.

ATX Viena Stock Exchange (Wiener Börse AG, Oostenrijk)

De Klant mag de door de beurs beschikbare informatie alleen voor zichzelf als particulier gebruiken. Elke vorm van zakelijk gebruik (waaronder ook zgn. beleggingsstudieclubs) is uitgesloten.

BME Bolsa de Valores Espanolas (Sociedad de Bolsas S.A., Spanje)

De Klant mag de door de beurs beschikbare informatie alleen voor zichzelf als particulier gebruiken. Elke vorm van zakelijk gebruik (waaronder ook zgn. beleggingsstudieclubs) is uitgesloten.

De Klant mag de informatie niet gebruiken voor het opzetten van activiteiten die hier of in het buitenland door enige wet- of regelgeving onder toezicht zijn gesteld.

Oslo Bors (Effectenbeurs van Oslo, Noorwegen)

De Aandelenindices zijn gebaseerd op het Classificatiemodel (Global Industry Classification Standard – GICS) van MSCI. Een beschrijving van de GICS vindt u onder andere op de website van de Effectenbeurs van Oslo. Klant mag de beschrijving van de GICS niet aan derden doorgeven. De GICS is ontwikkeld door en is exclusief eigendom en dienstmerk van Morgan Stanley Capital International Inc. (MSCI) en Standard and Poor's (S&P). Oslo Børs Informasjon AS (OBI) heeft hierop een gebruiksrecht verleend en het is de Verkopersgroep toegestaan de classificaties en producten op basis van door MSCI en S&P gemaakte classificaties aan hun Klanten door te geven. Klant mag de GICS uitsluitend gebruiken ter verkrijging van inzicht in de inhoud van de Informatie (de producten). Klant mag de GICS niet gebruiken om op enigerlei wijze een classificatieaanduiding te creëren.

Klant erkent dat MSCI enig en exclusief rechthebbende is van alle (eigendoms)rechten en belangen met betrekking tot de GICS. Klant verklaart dat de in deze Overeenkomst verleende rechten geen overdracht aan Klant van (eigendoms)rechten of belangen met betrekking tot de GICS inhouden. Klant mag de GICS op geen enkele andere wijze gebruiken dan uitdrukkelijk in deze Overeenkomst is overeengekomen.

MSCI, S&P en andere bij of aan de samenstelling of vervaardiging van de GICS betrokken of verbonden partijen geven geen enkele expliciete of impliciete garantie of verklaring met betrekking tot deze informatie (of de uit het gebruik ervan voortvloeiende resultaten) en wijzen hierbij alle garanties inzake de oorspronkelijkheid, juistheid, volledigheid, handelbaarheid of geschiktheid voor een bepaald doel van deze informatie van de hand. De Aandelenindices worden niet door MSCI of S&P uitgegeven, gesponsord, onderschreven, verkocht of gepromoot.

New York Stock Exchange

Overeenkomst voor het tonen van Marktgegevens (Dienstverlening op basis van gebruik/Status als Niet-professionele Inschrijver).

ING Bank N.V. ("Verkoper") zal "Marktgegevens" aan u beschikbaar stellen op grond van de in deze overeenkomst uiteengezette voorwaarden. Door hieronder uw instemming aan te geven, gaat u ("Inschrijver") akkoord met deze voorwaarden. In artikel 1 zijn de algemeen toepasselijke voorwaarden uiteengezet. Artikel 2 is van toepassing voor zover Inschrijver Marktgegevens die op grond van deze Overeenkomst beschikbaar zijn gesteld als Niet-professionele Inschrijver ontvangt en gebruikt.

Artikel 1: Algemeen toepasselijke voorwaarden

1 Definitie Marktgegevens – In het kader van deze Overeenkomst betekent "Marktgegevens" (a) de meest recente verkoop en koersgegevens van effecten die aan een nationale effectenbeurs zijn genoteerd, (b) alle andere meest recente verkoop en koersgegevens van obligaties en overige effecten, en alle index- en overige marktgegevens die beschikbaar kunnen worden gesteld door in de Verenigde Staten geregistreerde nationale effectenbeurzen en nationale effectenverenigingen (elk een "Fiatterende SRO") en die door de New York Stock Exchange ("NYSE") of de American Stock Exchange ("AMEX") op enig moment kunnen worden aangeduid als "Marktgegevens", alsmede (c) alle gegevens die daarvan kunnen worden afgeleid.

2 Eigendomsrechtelijk beschermde aard van gegevens – Inschrijver begrijpt en erkent dat elke Fiatterende SRO en Overige Gegevensverspreider een eigendomsrechtelijk beschermd belang heeft in de van hem/haar of zijn/haar markten afkomstige of uit hem/haar of zijn/haar markten voortvloeiende Marktgegevens.

3 Afdwinging – Inschrijver begrijpt en erkent dat (a) de Fiatterende SRO's op grond van deze Overeenkomst derde begunstigen zijn en dat (b) de Fiatterende SRO's of hun bevoegde vertegenwoordiger(s) deze Overeenkomst al dan niet via een gerechtelijke procedure kunnen afdwingen jegens Inschrijver of jegens personen die (anders dan in deze Overeenkomst wordt beoogd) Marktgegevens verkrijgen die op grond van deze Overeenkomst beschikbaar zijn gesteld. Redelijke kosten van rechtsbijstand die een Fiatterende SRO bij de afdwinging van deze Overeenkomst jegens Inschrijver maakt komen voor rekening van Inschrijver.

4 Gegevens niet gegarandeerd – Inschrijver begrijpt dat Fiatterende SRO's, andere entiteiten wier informatie via de voorzieningen van een Fiatterende SRO beschikbaar wordt gesteld ("Andere Gegevensverspreiders") en informatie-verwerkers die een Fiatterende SRO of Andere Gegevensverspreider behulpzaam zijn bij het beschikbaar stellen van Marktgegevens (tezamen, de "Verspreidende Partijen") de

tijdigheid, volgorde, juistheid of volledigheid van Marktgegevens of overige marktinformatie of berichten die door een Verspreidende Partij zijn verspreid, niet garanderen. Inschrijver en andere personen stellen een Verspreidende Partij op geen enkele wijze aansprakelijk voor (a) een eventuele onjuistheid, fout of vertraging in of omissie van (i) die gegevens, informatie of berichten of (ii) de transmissie of levering van die gegevens, informatie of berichten, of voor (b) verlies of schade voortvloeiend uit of veroorzaakt door (i) die onjuistheid, fout, vertraging of omissie, (ii) niet-nakoming of (iii) onderbreking van die gegevens, informatie of berichten als gevolg van het nalatig handelen of nalaten door een Verspreidende Partij, overmacht (zoals overstromingen, buitengewone weersomstandigheden, aardbevingen of andere natuurrampen, brand, oorlog, opstand, rellen, arbeidsgeschillen, ongevallen, overheidshandelen, storingen in de communicatie of elektriciteitsvoorziening, apparatuur of software) of van een andere oorzaak die buiten de redelijke invloedssfeer van een Verspreidende Partij ligt.

5 Toegestaan gebruik – Het is Inschrijver niet toegestaan Marktgegevens aan andere personen of entiteiten te verstrekken. Inschrijver mag Marktgegevens op grond van lid 10 uitsluitend aanwenden voor zijn/haar individuele gebruik binnen zijn/haar onderneming.

6 Beëindiging of wijziging van Verspreiding – Inschrijver begrijpt en erkent dat de Fiatterende SRO's de verspreiding van categorieën van Marktgegevens te allen tijde kunnen beëindigen, transmissiemethodes kunnen veranderen of elimineren en transmissiesnelheden of andere signaalkenmerken kunnen veranderen. De Fiatterende SRO's zijn niet aansprakelijk voor daaruit voortvloeiende aanspraken, verliezen of schade.

7 Duur; Werking na beëindiging – Deze Overeenkomst blijft van kracht zo lang Inschrijver in staat is Marktgegevens te ontvangen zoals beoogd door deze Overeenkomst. Bovendien mag Verkoper deze Overeenkomst te allen tijde beëindigen, al dan niet op aanwijzing van de Fiatterende SRO's. Lid 2, 3 en 4 en de eerste twee zinnen van lid 8 blijven ook na beëindiging van deze Overeenkomst van kracht.

8 Overige bepalingen – Deze Overeenkomst wordt beheerst door en geïnterpreteerd in overeenstemming met het recht van de Staat New York. Deze Overeenkomst wordt beheerst door de Amerikaanse Wet op de Effectenbeurzen [Securities Exchange Act] van 1934, de regels die naar aanleiding van die wet zijn afgekondigd en de joint-industry plannen die naar aanleiding van die wet zijn aangegaan. Dit document vormt de gehele overeenkomst tussen partijen met betrekking tot het onderwerp ervan. Het is Inschrijver niet toegestaan (een deel van) deze Overeenkomst aan andere personen over te dragen. Degene die hieronder zijn instemming met deze overeenkomst aangeeft, verklaart en garandeert dat hij wettelijk bevoegd is contracten te sluiten en, indien diegene zijn goedkeuring verleent namens een (eenmans)zaak, samenwerkingsverband of andere organisatie, dat hij of zij

feitelijk bevoegd is om die organisatie te binden. Acceptatie en akkoordverklaring: Door op onderstaand vakje te “klikken” erken ik, de “Inschrijver” naar wie bovenstaande voorwaarden verwijzen, dat ik bovenstaande voorwaarden van dit artikel 1 heb gelezen, begrijp en ermee instem en dat ik ze zal naleven: Bevestigen.

Artikel 2: Niet-professionele Inschrijver

9 Definitie Niet-professionele Inschrijver – “Niet-professionele Inschrijver” betekent een natuurlijke persoon die door Verkoper wordt aangeduid als “Niet-professionele Inschrijver” en die (a) niet is geregistreerd of gekwalificeerd bij de Securities and Exchange Commission (de “SEC”), de Commodities Futures Trading Commission, een effectenautoriteit op staatsniveau (state securities agency), effectenbeurs of vereniging of een goederenbeurs of termijncontractmarkt of vereniging, (b) niet is ingeschakeld als “beleggingsadviseur” zoals die term is gedefinieerd in Artikel 202 (a)(11) (a) van de Investment Advisers Act 1940 (al dan niet geregistreerd of gekwalificeerd op grond van die Wet), en die (c) niet in dienst van een bank of andere organisatie die op grond van Federale en/of staatswetgeving inzake effecten is vrijgesteld van registratie en waarbij hij/zij taken moet verrichten waarvoor hij wel geregistreerd of gekwalificeerd zou moeten zijn als hij/zij die taken zou verrichten voor een organisatie die niet onder die vrijstelling valt.

10 Toegestaan gebruik – Indien Inschrijver een Niet-professionele Inschrijver is, mag hij of zij uitsluitend Marktgegevens ontvangen voor zijn of haar persoonlijk, niet-zakelijk gebruik.

11 Persoonsgegevens en gegevens dienstverband – Als voorwaarde om als een “Niet-professionele Inschrijver” te worden gekwalificeerd dient Inschrijver de volgende informatie te verstrekken:

Naam en adres Inschrijver:

Burgerservicenummer Inschrijver:

Beroep Inschrijver (vermeld alle beroepen – inclusief huisman/-vrouw, student, gepensioneerd, enz.):

Naam en adres werkgever(s) van Inschrijver:

Functie(s) en/of positie(s) Inschrijver:

Functie(s) in dienstverband van Inschrijver (beschrijving):

Inschrijver dient Verkoper onverwijld schriftelijk in kennis te stellen van alle wijzigingen in zijn of haar omstandigheden waardoor hij of zij niet langer kwalificeert als een Niet-professionele Inschrijver.

12 Verklaring – Door op onderstaand vakje te klikken, verklaart Inschrijver dat hij of zij voldoet aan de in lid 9 vermelde definitie van “Niet-professionele Inschrijver” en dat de door hem of haar bij lid 11 ingevulde persoonsgegevens en gegevens dienstverband waarheidsgetrouw en juist zijn. Acceptatie en akkoordverklaring: Ik, de “Inschrijver” naar wie bovenstaande voorwaarden verwijzen, erken dat ik

bovenstaande voorwaarden van dit artikel 2 heb gelezen, begrijp en ermee instem en dat ik ze zal naleven: Akkoord.

Nasdaq Stock Market

De Beleggingsovereenkomst van Nasdaq Stock Market Inc. ("Nasdaq Subscriber Agreement")

1 Het woord "Vennootschappen" betekent de Nasdaq Stock Market Inc. en de daaraan gelieerde ondernemingen. Het woord "Informatie" betekent bepaalde gegevens en overige informatie met betrekking tot effecten of andere financiële instrumenten, producten, vehikels of constructies, of met betrekking tot Personen die onder toezicht staan van de Vennootschappen of tot activiteiten van de Vennootschappen, of die door de Vennootschappen bij andere bronnen is ingewonnen. Het woord "of" moet worden gelezen als "en/of".

De frase "Vorderingen of Verliezen" betekent alle aanspraken, verplichtingen, verliezen, schaden, boeten, vorderingen, (rechts)gedingen, kosten, vonnissen, schikkingen en onkosten ongeacht hun aard, gemaakt of geleden door of afgegeven tegen een gevrijwaarde partij of een derde, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, (1) indirecte, bijzondere, punitieve, gevolg- of bijkomende verliezen of schade (met inbegrip van, maar niet beperkt tot, exploitatieverliezen, gederfde voorziene winsten, verliezen als gevolg van sluitingen tijdens werkzaamheden of van hogere exploitatiekosten, of andere indirecte verliezen of schade) en (2) administratiekosten, onderzoekskosten, gerechtskosten, en accountants- en advocaatkosten en -verschotten (met inbegrip van interne medewerkers). Het woord "Persoon" betekent alle natuurlijke personen, eenmanszaken, rechtspersonen, samenwerkingsverbanden of overige entiteiten, ongeacht hun aard. De frase "Niet-professionele Inschrijver" betekent een natuurlijke persoon die (a) niet in enige hoedanigheid is geregistreerd of gekwalificeerd bij de SEC, de Commodities Futures Trading Commission, een staatseffecteninstantie, effectenbeurs of vereniging of een goederenbeurs of termijnmarkt of vereniging, (b) niet is ingeschakeld als "beleggingsadviseur" zoals die term is gedefinieerd in Artikel 202 (a)(11) (a) van de Investment Advisers Act 1940 (al dan niet geregistreerd of gekwalificeerd op grond van die Wet), en die (c) niet in dienst is van een bank of andere organisatie die op grond van Federale en/of staatswetgeving inzake effecten is vrijgesteld van registratie en waarbij hij/zij taken moet verrichten waarvoor hij wel geregistreerd of gekwalificeerd zou moeten zijn als hij/zij die taken zou verrichten voor een organisatie die niet onder die vrijstelling valt. De frase "Professionele Inschrijver" betekent alle overige personen die niet voldoen aan de definitie van Niet-professionele Inschrijver. Wanneer zelfstandig gebruikt worden met het woord "Inschrijver" alle Niet-professionele en Professionele Inschrijvers bedoeld. De frase "Service van Verkoper" betekent de dienstverlening door een verkoper, met inbegrip van de bijbehorende gegevensverwerkingsapparatuur, software en

communicatievoorzieningen voor het ontvangen, verwerken, verzenden, gebruiken en verspreiden van de Informatie aan of door Inschrijver.

2 Aan Inschrijver wordt het recht verleend om op de in dit document of in de NASD-regels vermelde voorwaarden de Informatie van Nasdaq te ontvangen. "NASD-regels" betekent alle toepasselijke wetgeving (met inbegrip van wetgeving inzake intellectuele eigendom, communicatie en effecten), regelgeving, de regels en voorschriften van de SEC, de regels en voorschriften van de Vennootschappen met inbegrip van, maar niet beperkt tot de vereisten vastgesteld door de 'rule filing' (een ingediend voorschrift of gewijzigd voorschrift bij de SEC) van de Vennootschappen (met de eventueel vereiste goedkeuring van de SEC), de besluiten en interpretaties en eventuele Gebruikershandleidingen van de Vennootschappen, of opvolgers van de componenten van de NASD-regels, zoals die op dat moment gelden. Indien betaling ingevolge deze Overeenkomst rechtstreeks aan Nasdaq dient te geschieden, dient het volledige aan Nasdaq verschuldigde bedrag te worden voldaan in onmiddellijk beschikbare Amerikaanse valuta, binnen 30 dagen na factuurdatum, ongeacht of van de Informatie gebruik is gemaakt. Er is rente verschuldigd vanaf de factuurdatum tot het moment dat het verschuldigde bedrag of de verschuldigde bedragen is of zijn voldaan. Inschrijver aanvaardt de volledige verantwoordelijkheid voor de betaling van belastingen, lasten of aanslagen die door binnen- of buitenlandse, nationale, staats-, provinciale of lokale overheidsinstanties of onderdelen daarvan van Inschrijver of Nasdaq worden geheven (behoudens Amerikaanse federale, staats- of lokale inkomstenbelastingen die van Nasdaq worden geheven), alsmede voor eventuele boeten of renten met betrekking tot het verstrekken van de Informatie aan Inschrijver.

3 Voor de Informatie wordt uitsluitend een gebruiksrecht verleend voor het persoonlijk gebruik door de Niet-professionele Inschrijver en voor het interne gebruik in het bedrijf van de Professionele Inschrijver. Door aan Verkoper te verklaren dat Inschrijver een Niet-professionele Inschrijver is of door te Informatie te blijven ontvangen tegen de vergoeding voor Niet-professionele Inschrijvers, bevestigt Inschrijver aan Verkoper en de Vennootschappen dat Inschrijver voldoet aan de hierboven in lid 1 vermelde definitie van een Niet-professionele Inschrijver. Inschrijver dient Verkoper onverwijld schriftelijk in kennis te stellen van alle wijzigingen in de naam of woonplaats of vestigingsplaats van het bedrijf waar de Informatie wordt ontvangen. Het is Inschrijver niet toegestaan de Informatie aan andere Personen of andere kantoren of plaatsen te verkopen, te leasen, te verstrekken of hun anderszins toegang daartoe te (doen) verschaffen. Het is Inschrijver niet toegestaan om zich met illegale activiteiten bezig te houden, om anderen de Informatie geheel of gedeeltelijk voor illegale doeleinden te (laten) gebruiken of om NASD-regels te schenden. Professionele Inschrijvers mogen, op niet-voortdurende basis, beperkte hoeveelheden Informatie

aan klanten verstrekken: in schriftelijke advertenties, correspondentie of andere literatuur of tijdens telefoongesprekken waarbij geen computerstemmen, geautomatiseerde systemen waarbij informatie wordt opgevraagd of soortgelijke technologieën worden gebruikt. Inschrijver mag de verstrekte Informatie niet op onredelijke, misleidende of discriminerende wijze presenteren. Inschrijver dient redelijke veiligheidsvoorzorgsmaatregelen te treffen om te voorkomen dat onbevoegde Personen toegang tot de Informatie verkrijgen.

4 Inschrijver erkent dat Nasdaq van tijd tot tijd en naar eigen inzicht wijzigingen in haar systeem of de Informatie mag aanbrengen. Bij dergelijke wijzigingen kan het nodig zijn dat in de Service van Verkoper soortgelijke wijzigingen moeten worden aangebracht. Wijzigingen of het niet tijdig doorvoeren van wijzigingen door Verkoper of Inschrijver kunnen de toegang van Inschrijver tot of diens gebruik van de Informatie verbreken of daar invloed op hebben. Nasdaq is daarvoor niet verantwoordelijk.

5 Nasdaq verleent Inschrijver een niet-exclusief, niet-overdraagbaar gebruiksrecht om gedurende de looptijd van de Overeenkomst de door Verkoper aan hem verzonden Informatie te ontvangen en te gebruiken en vervolgens om die Informatie te gebruiken voor doeleinden die niet in strijd zijn met de bepalingen van de Overeenkomst of met de NASD-regels. Inschrijver erkent en verklaart dat de eigendomsrechten op de Informatie afkomstig of afgeleid van markten die door de Vennootschappen worden gereguleerd of geëxploiteerd en samenstellings- of andere rechten op Informatie die vanuit andere bronnen is verzameld bij de Vennootschappen berusten. Voorts erkent en verklaart Inschrijver dat derde Informatieverstrekkers van de Vennootschappen exclusieve eigendomsrechten hebben op hun respectieve Informatie. In het geval van verduistering of misbruik hebben Nasdaq of haar derde Informatieverstrekkers het recht om een voorlopige voorziening voor hun respectieve materialen te verkrijgen. Inschrijver zal onder alle omstandigheden de bron vermelden waar dat geëigend is.

6 Inschrijver erkent dat Nasdaq, als dochteronderneming van NASD, als NASD dit van haar verlangt ter nakoming van de wettelijke verplichtingen van NASD, door middel van kennisgeving aan Verkoper het recht van enige of alle Personen om de Informatie te ontvangen of te gebruiken eenzijdig mag beperken of beëindigen en dat Verkoper onmiddellijk gehoor zal geven aan die kennisgeving door het verstrekken van de Informatie met onmiddellijke ingang te beëindigen of te beperken en dat Verkoper Nasdaq ter bevestiging hiervan onmiddellijk in kennis zal stellen. Benadeelde personen zullen procedurele bescherming krijgen die hun op grond van de Exchange Act en daarvan afgeleide regelgeving ter beschikking staat. Nasdaq en NASD zijn niet verplicht om aan die kennisgeving van NASD gehoor te geven.

7 Inschrijver zal alle vereiste juiste en verifieerbare bescheiden inzake het gebruik van de Informatie bijhouden,

inclusief het nummer en de locatie van alle apparatuur waarop de Informatie wordt ontvangen, en zal die bescheiden gedurende een periode van 3 jaar na redelijke kennisgeving in een voor Nasdaq aanvaardbare vorm aan de accountant van Nasdaq ter inzage verstrekken. Inschrijver dient zijn terreinen aan Nasdaq beschikbaar te stellen voor de controle van genoemde bescheiden en voor een fysieke inspectie van de Service van Verkoper en van het gebruik door Inschrijver van de Informatie, een en ander op redelijke tijden en na redelijke kennisgeving, teneinde naleving van deze Overeenkomst te garanderen.

8 Voor zover is toegestaan op grond van toepasselijk recht erkent en verklaart Inschrijver dat de beëindiging van de Service van Verkoper wegens betalingsverzuim niet wordt geacht een handelen of nalaten van Nasdaq of een ongeëigende weigering of beperking van de toegang tot door Nasdaq geleverde diensten of faciliteiten door Nasdaq in te houden zoals beoogd in Artikel 11A van de Exchange Act of in andere bepalingen van de Exchange Act of in andere regels, voorschriften of interpretaties die op grond daarvan zijn aangenomen, en Inschrijver doet afstand van het recht om dit te verklaren of te beweren.

9 Garanties van Nasdaq / Afwijzing van garanties door Nasdaq. Nasdaq zal zich inspannen om de Informatie zo snel en nauwkeurig als redelijkerwijs uitvoerbaar is aan te bieden. In het geval dat de Informatie niet beschikbaar is als gevolg van niet-nakoming door Nasdaq van haar verplichtingen op grond van deze Overeenkomst zal Nasdaq zich inspannen om dat verzuim te herstellen, daarbij rekening houdend met de kosten, tijd en gevolgen daarvan voor andere gebruikers. In het geval dat de Informatie door schuld van Nasdaq gedurende een onafgebroken periode van ten minste vier (4) uur gedurende de tijd dat Nasdaq de Informatie structureel verzendt (behoudens indien de reden hiervan in deze Overeenkomst of in de overeenkomst van Nasdaq met Verkoper is toegestaan) niet beschikbaar, vertraagd, onderbroken, onvolledig of niet juist is of anderszins wezenlijk nadelig is beïnvloed, bestaat de enige verhaalsmogelijkheid van Inschrijver of een andere Persoon, (a) indien Inschrijver of een andere Persoon de Informatie of andere door Nasdaq aangeboden gegevens en/of Informatie blijft ontvangen, in een evenredige reductie op het eventuele bedrag voor de nadelig beïnvloede informatie dat door Inschrijver respectievelijk genoemde andere Persoon rechtstreeks aan Nasdaq verschuldigd is over de desbetreffende periode of, (b) indien Inschrijver of een andere Persoon de Informatie of andere gegevens en/of door Nasdaq aangeboden Informatie niet langer ontvangt, in een evenredige restitutie van het bedrag voor de beïnvloede informatie dat door Inschrijver respectievelijk genoemde andere Persoon rechtstreeks aan Nasdaq verschuldigd is over de desbetreffende periode. Die reductie respectievelijk restitutie dient schriftelijk bij Nasdaq te worden aangevraagd onder vermelding van alle van belang zijnde gegevens. Buiten de in dit lid vermelde garanties gelden

er geen andere uitdrukkelijke, impliciete of wettelijke garanties (met inbegrip van, maar niet beperkt tot tijdigheid, getrouwheid, volgorde, volledigheid, juistheid, vrijheid van onderbreking), impliciete garanties voortvloeiend uit handelsusances ("trade usage", "course of dealing" of "course of performance") of impliciete garanties van verhandelbaarheid of geschiktheid voor een bepaald gebruik of doel.

10 Beperking van aansprakelijkheid Vennootschappen.

Behoudens indien in deze Overeenkomst anders is bepaald (a) zijn de Vennootschappen niet aansprakelijk jegens Inschrijver, diens Verkoper of andere Personen voor indirecte, bijzondere, punitieve, gevolg, of bijkomende verliezen of schade (met inbegrip van, maar niet beperkt tot exploitatieverliezen, gederfde voorziene winsten, verliezen als gevolg van sluitingen tijdens werkzaamheden of van hogere exploitatiekosten, extra kosten van vervangende aankopen bij niet-nakoming door Verkoper, of andere indirecte verliezen of schade) ongeacht de aard en oorzaak ervan, zelfs indien de Vennootschappen van de mogelijkheid van die verliezen of schade op de hoogte zijn gesteld; (b) zijn de Vennootschappen niet aansprakelijk jegens Inschrijver of andere Personen voor niet-beschikbaarheid, onderbreking, vertraging, onvolledigheid of onjuistheid van de Informatie gedurende een onafgebroken periode van maximaal vier (4) uur gedurende de tijd dat Nasdaq structureel Informatie verzendt of indien de Informatie gedurende een onafgebroken periode van maximaal vier (4) uur gedurende de tijd waarop Nasdaq structureel Informatie verzendt wezenlijk nadelig is beïnvloed; (c) is de aansprakelijkheid van enige of alle Vennootschappen binnen één jaar na de Overeenkomst (te rekenen vanaf INGangsdatum van de Overeenkomst), indien zij om wat voor reden dan ook jegens Inschrijver of andere Personen aansprakelijk worden gesteld, hetzij op basis van onrechtmatige daad hetzij op basis van een contract, in combinatie met het totaal van alle vorderingen of verliezen van Verkoper van Inschrijver en van Personen die via of namens Inschrijver een vordering indienen, of die door Inschrijver nadeel hebben ondervonden, beperkt tot: (i) indien Inschrijver of een andere Persoon de Informatie of door Nasdaq aangeboden andere gegevens en/of Informatie blijft ontvangen, een evenredige reductie op het eventuele bedrag dat door Inschrijver respectievelijk genoemde andere Persoon voor de nadelig beïnvloede informatie rechtstreeks aan Nasdaq verschuldigd is over de desbetreffende periode of, indien Inschrijver of een andere Persoon de Informatie of andere gegevens en/of door Nasdaq aangeboden Informatie niet langer ontvangt, een evenredige restitutie van het bedrag dat door Inschrijver respectievelijk genoemde andere Persoon voor de nadelig beïnvloede Informatie rechtstreeks aan Nasdaq verschuldigd is over de desbetreffende periode of, indien dit meer is, (ii) \$ 500,00; (d) ontheft dit Artikel de Vennootschappen, Inschrijver of andere Personen niet van hun aansprakelijkheid voor schade voortvloeiend uit hun eigen opzet of grove schuld, of uit claims wegens Persoonlijk

letsel of dood door schuld; (e) begrijpen en verklaren Inschrijver en de Vennootschappen dat de bepalingen van dit artikel een redelijke risicotoewijzing en beperking van aansprakelijkheid weergeven.

11 Afwijzing van garanties door derde Informatieverstrekkers / beperkingen van aansprakelijkheid. Derde Informatieverstrekkers van Nasdaq verstrekken geen enkele uitdrukkelijke, impliciete of wettelijke garanties (met inbegrip van, maar niet beperkt tot tijdigheid, getrouwheid, volgorde, volledigheid, juistheid, vrijheid van onderbreking), impliciete garanties voortvloeiend uit handelsusances ("trade usage", "course of dealing", of "course of performance" of impliciete garanties van verhandelbaarheid of geschiktheid voor een bepaald gebruik of doel en zij zijn niet aansprakelijk voor de juistheid van de door hen verstrekte Informatie of voor vertraging daarvan of ontbrekende gegevens daarin. Derde Informatieverstrekkers van Nasdaq zijn evenmin aansprakelijk voor directe of indirecte schade bestaande uit gederfde winst, indirecte, bijzondere of gevolgschade van Inschrijver of andere Personen die trachten die schade via Inschrijver te verhalen, zelfs indien die derde Informatieverstrekkers van de mogelijkheid van die schade op de hoogte zijn gesteld. De aansprakelijkheid van de derde Informatieverstrekkers of aan hen gelieerde ondernemingen jegens Inschrijver of andere Personen die die schade door middel van een rechtsovereenkomst, hetzij op basis van een contract, onrechtmatige daad of anderszins, via Inschrijver trachten te verhalen is in geen geval hoger dan de vergoeding die is betaald door Inschrijver of andere Personen die die schade via Inschrijver trachten te verhalen, al naar gelang van toepassing.

12 Niettegenstaande andere bepalingen of voorwaarden in deze Overeenkomst zijn Nasdaq, haar derde Informatieverstrekkers of Inschrijver niet verplicht hun respectieve verplichtingen die zij in deze Overeenkomst op zich hebben genomen uit te voeren of na te komen (behoudens verplichtingen om betalingen op grond van deze Overeenkomst te verrichten of verplichtingen die door regelgevende instanties zijn opgelegd) indien zij hierin worden belemmerd of daarbij worden gehinderd door omstandigheden die buiten hun invloedssfeer blijken te liggen.

13 Inschrijver stelt de Vennootschappen en hun werknemers, functionarissen, directieleden en andere agenten schadeloos en vrijwaart ze tegen alle Vorderingen of Verliezen die zijn ingesteld tegen, geleden door of gesteld als gevolg van of met betrekking tot (a) eventuele niet-naleving door Inschrijver van de voorwaarden van deze Overeenkomst; (b) eventuele vorderingen van derden met betrekking tot de ontvangst en het gebruik van de Informatie door Inschrijver, waartoe in deze Overeenkomst al dan niet toestemming is verleend.

14 Elke partij garandeert en verklaart dat zij een andere partij (met inbegrip van de Vennootschappen) en haar functionarissen, directieleden, werknemers en andere agenten schadeloos zal stellen en zal vrijwaren (en het is Nasdaq in elk geval toegestaan bij uitsluiting de verdediging

te voeren en schikkingen te treffen) tegen eventuele Vorderingen en Verliezen voortvloeiend uit, inzake of met betrekking tot een vordering of andere schending van een intellectueel eigendomsrecht door de vrijwarende partij, haar handelen en nalaten, apparatuur of andere eigendommen. Dit recht geldt op voorwaarde dat de gevrijwaarde partij de vrijwarende partij er onverwijld schriftelijk van in kennis stelt (zonder afbreuk te doen aan de verdediging) van de Vorderingen of Verliezen en haar medewerking verleent aan de verdediging van de Vorderingen of Verliezen (zonder afstand te doen van het verschoningsrecht, werkproducten of andere wettelijke rechten en zonder informatie bekend te maken die wettelijk geheim moet worden gehouden).

15 Inschrijver verklaart dat Nasdaq de bepalingen van deze Overeenkomst mag afdwingen jegens alle Personen, ongeacht of Verkoper of Inschrijver partij is bij een dergelijk geding, of jegens Inschrijver zelf. In gedingen kan een voorlopige voorziening of een schadevergoeding worden toegekend, waarbij de verliezende partij wordt veroordeeld in de kosten en tarieven van rechtsbijstand (met inbegrip van een interne raadsman).

16 In geval van strijdigheid tussen de bepalingen van deze Overeenkomst en van de overeenkomst met Verkoper prevaleren de bepalingen van deze Overeenkomst in de relatie tussen de Vennootschappen en Inschrijver.

17 Naast beëindigingen die op grond van de overeenkomst met Verkoper zijn toegestaan, mag deze Overeenkomst door Inschrijver met inachtneming van een opzegtermijn van 30 dagen schriftelijk worden opgezegd bij Verkoper en mag deze Overeenkomst door de Vennootschappen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste 30 dagen schriftelijk worden opgezegd hetzij bij Verkoper hetzij bij Inschrijver. Bepalingen van deze Overeenkomst mogen tevens door Nasdaq worden gewijzigd mits zij Verkoper of Inschrijver hiervan schriftelijk in kennis stelt en met inachtneming van een kennisgevingstermijn van 60 dagen, waarbij geldt dat gebruik na die datum wordt geacht acceptatie van de nieuwe bepalingen in te houden. Indien Inschrijver zijn verklaringen niet nakomt of indien geconstateerd wordt dat een verklaring van Inschrijver niet waar is of indien NASD in haar hoedanigheid als toezichthoudend lichaam opdracht tot die niet- nakoming heeft gegeven, mag Nasdaq deze Overeenkomst eerst beëindigen nadat Nasdaq of Verkoper Inschrijver hiervan schriftelijk in kennis heeft gesteld en met inachtneming van een opzegtermijn van drie (3) dagen.

18 Apparatuur, Verkoper of Service van Verkoper worden niet door Nasdaq onderschreven of goedgekeurd.

19 Natuurlijke personen die deze Overeenkomst ondertekenen garanderen en verklaren dat zij ten minste (18) jaar zijn. Inschrijver en de Persoon die deze Overeenkomst ondertekent namens Inschrijver zijnde een eenmanszaak, vennootschap, samenwerkingsverband of andere entiteit verklaren dat die Persoon op grond van alle nodige en passende corporate action of andere procedures bevoegd is

om de Overeenkomst namens Inschrijver te ondertekenen.

20 Alle kennisgevingen, facturen en andere mededelingen die op grond van deze Overeenkomst schriftelijk dienen te geschieden, dienen te worden gericht aan: Trading & Market Services, The Nasdaq Stock Market, Inc., 1735 K Street, NW, Washington, DC 20006, Attn.: Manager, Trading and Market Services, of aan Inschrijver op het meest recente bij Verkoper bekende adres. Zij worden geacht rechtsgeldig te zijn verstrekt indien zij feitelijk door partijen zijn ontvangen of, indien zij per aangetekende post, gefrankeerd en met ontvangstbevestiging zijn verzonden, nadat zij feitelijk zijn ontvangen op genoemd adres of op zodanig ander adres dat enige partij bij deze Overeenkomst hierna door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de andere partij of partijen bij deze Overeenkomst specificeert.

21 Behoudens indien in deze Overeenkomst anders is bepaald, mogen bepalingen van deze Overeenkomst slechts worden gewijzigd of aangepast en mogen zij slechts worden afgewezen door middel van een schriftelijk document ondertekend door een bevoegd ondertekenaar van de partij jegens welke de afdwingende partij een dergelijke wijziging of verandering of afstandsverklaring wil afdwingen. Het niet uitoefenen door Nasdaq of Inschrijver van rechten, bevoegdheden of privileges op grond van deze Overeenkomst, een vertraging in de uitoefening van die rechten, bevoegdheden of privileges op grond van deze Overeenkomst, alsmede handelsusances ("course of dealing") met betrekking daartoe gelden niet als afwijzing van die rechten, bevoegdheden of privileges. De enkelvoudige of gedeeltelijke uitoefening van die rechten, bevoegdheden of privileges staat niet in de weg aan uitoefening van andere rechten, bevoegdheden of privileges. Enige mate van ongeldigheid of onafdwingbaarheid van enige bepaling van deze Overeenkomst of de toepassing daarvan op Personen of omstandigheden houdt geen ongeldigheid of onafdwingbaarheid in van de resterende bepalingen van deze Overeenkomst en laat de toepassing van andere voorwaarden of bepalingen jegens Personen of omstandigheden dan die ongeldig of onafdwingbaar worden geacht, onverlet. Elke zodanige bepaling of voorwaarde van deze Overeenkomst is geldig en afdwingbaar voor zover dit maximaal wettelijk is toegestaan.

22 De bepalingen van deze Overeenkomst zijn eveneens van toepassing op verplichtingen die ook na annulering, beëindiging of opzegging van kracht blijven, namelijk verplichtingen met betrekking tot intellectuele eigendom, vrijwaringen, beperking van aansprakelijkheid, (afwijzing van) garanties en bepalingen die betrekking hebben op de Exchange Act.

23 Deze Overeenkomst wordt geacht te zijn aangegaan in het District of Columbia, Verenigde Staten, en dient te worden geïnterpreteerd en afgedwongen in overeenstemming met, en de geldigheid en uitvoering van deze Overeenkomst wordt beheerst door, het recht van het District of Columbia, onder uitsluiting van de daar geldende beginselen van internationaal

privaatrecht. Inschrijver onderwerpt zich hierbij aan de rechtsbevoegdheid van de rechtbanken van of voor het District of Columbia in verband met gedingen of procedures die naar aanleiding van deze Overeenkomst worden ingesteld. Elk van de volgende Voorwaarden dienen te worden geaccepteerd:

1. Deze informatie is uitsluitend bestemd voor persoonlijk, niet-professioneel gebruik of intern zakelijk gebruik van een Professionele Inschrijver.
2. Ik zal de informatie niet verspreiden of derden toegang daartoe verlenen.
3. Nasdaq is niet aansprakelijk voor exploitatieverliezen of voor gevolg- of bijkomende schade, zelfs als de Informatie niet tijdig of niet juist is.
4. De door Nasdaq geleden schade is beperkt (op basis van een contract, onrechtmatige daad of anderszins) tot een restitutie van het bedrag dat maandelijks voor de Informatie van Nasdaq verschuldigd is, zelfs indien de informatie gedurende een onafgebroken periode van 4 uur niet-tijdig of niet juist is.
5. Ik stel Nasdaq schadeloos en vrijwaar haar tegen Vorderingen of Verliezen voortvloeiend uit mijn niet-naleving van de Overeenkomst, schending van de intellectuele eigendomsrechten van derden, of procedures die door een derde is ingesteld in verband met mijn gebruik of ontvangst van de Informatie.
6. Nasdaq mag de bepalingen van de Overeenkomst wijzigen met inachtneming van een kennisgevingstermijn van ten minste 30 dagen. Voortgezet gebruik na die termijn wordt geacht acceptatie van de nieuwe bepalingen in te houden.
7. De Overeenkomst wordt geacht te zijn aangegaan in en wordt beheerst door het recht van het District of Columbia, Verenigde Staten.

Ik verklaar hierbij dat:

1. ik bovenstaande bepalingen heb gelezen;
2. ik bovenstaande bepalingen begrijp;
3. ik voornemens ben een wettelijk bindend contract aan te gaan door mijn naam alsmede de frase 'Akkoord' in te vullen;
4. een afdruk van bovenstaande bepalingen een 'schriftelijk document' uit hoofde van toepasselijke wet- of regelgeving vormt;
5. ik bovenstaande bepalingen van de overeenkomst zal naleven.

Bijlage 3: Belangentegenstelling

De Nadere Regeling gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft geeft aan dat van tegenstrijdige belangen sprake is als de belangen van cliënten van de effecteninstelling kunnen worden geschaad door tegenstrijdige belangen tussen de effecteninstelling en haar cliënten óf tussen haar cliënten onderling.

Tegenstrijdige belangen ontstaan altijd dáár, waar sprake is van vertrouwelijke informatie over ING, ING Labels of haar cliënten. Binnen ING is dan een andere partij of relatie met een tegengesteld belang, geïnteresseerd in die informatie. Tegenstrijdige belangen kunnen ontstaan omdat binnen ING relaties met tegengestelde belangen, op eenzelfde kantoor kunnen lopen. Collega's die direct met elkaar samenwerken, kunnen dan in de uitoefening van hun dienstverlening naar die relaties, tegengestelde belangen dienen. Ook kan het bedrijfsbelang van ING anders zijn dan het belang van de relatie, of ING zelf kan als concern belang hebben bij het verwerken van de informatie die zij verkrijgt in haar dagelijkse bedrijfsvoering.

Het hebben van fysieke scheidingen (zogenaamde Chinese Walls) tussen verschillende activiteiten en het personeel, organisatorisch en IT-technisch scheiden van activiteiten tot een zo hoog mogelijk niveau binnen de organisatie voorkomt dat er onbedoeld informatie terechtkomt bij onbevoegden.

Management draagt er zorg voor dat medewerkers bewust zijn dat zij niet mogen handelen in het geval van de aanwezigheid van belangentegenstellingen. Daarnaast draagt het management zorg voor de uitrol van procedures met betrekking tot hoe om te gaan met belangentegenstellingen en ziet toe op het feit dat medewerkers zich aan deze procedures houden.

Wanneer een mogelijk tegenstrijdig belang wordtesignaleerd, geldt de volgende richtlijn binnen ING:

- melding bij leidinggevende;
het relatiebeheer wordt voor de periode van het mogelijke belangenconflict (bijvoorbeeld ten tijde van de deal) gescheiden, waarbij de minimale eis is dat het beheer van de betrokken relaties niet binnen hetzelfde verkoopteam plaatsvindt;
- in het relatiedossier dient aantoonbaar te worden vastgelegd, dat maatregelen zijn getroffen om het risico van een tegenstrijdige belangen te beheersen, bijvoorbeeld door middel van Chinese Walls.

In de procedures is opgenomen dat medewerkers de plicht hebben te verzekeren dat het belang van ING niet onredelijk gesteld wordt boven het belang van de klant. Medewerkers dienen te allen tijde te voorkomen dat hun persoonlijke belangen van invloed zijn, of lijken te zijn, op beslissingen of advies dat zij geven uit naam van ING.

Bijlage 4: Orderuitvoeringsbeleid

1. Optimale uitvoering van Orders

1.1 In dit Orderuitvoeringsbeleid leest u op welke wijze ING invulling geeft aan een optimale uitvoering van Orders voor professionele en niet-professionele beleggers. Onder optimale uitvoering van Orders wordt verstaan: de Bank neemt alle redelijke maatregelen om bij het uitvoeren van Orders het best mogelijke resultaat voor de Klant te behalen.

1.2 ING voert Orders op één van de volgende manieren uit:

- Direct op een Beurs waarvan ING een geregistreerd lidmaatschap heeft (zoals NYSE Euronext Amsterdam of Equiduct). Onder een Beurs wordt ook verstaan een zogenaamde multilaterale handelsfaciliteit (MTF).
- Via een derde partij waarmee ING een overeenkomst heeft gesloten, als ING geen lidmaatschap heeft van een Beurs. Die derde partij heeft dan een lidmaatschap van de betreffende Beurs.
- Buiten een Beurs om, direct met een tegenpartij. Dit heet ook wel Over-the-Counter (OTC).
- Tegen eigen boek, dus met ING zelf als tegenpartij.
- Via systematische internalisering. Hierbij handelt ING aan- en verkooporders van eenzelfde Effect van verschillende Klanten intern af.
- Via de zogenaamde prof trade faciliteit van NYSE Euronext Amsterdam.

2. Toepassing Orderuitvoeringsbeleid

Dit Orderuitvoeringsbeleid is van toepassing op aan- en verkooporders voor de volgende Effecten:

- aandelen en obligaties;
- beleggingsfondsen;
- gestructureerde producten;
- derivaten zoals opties en futures.

3. Factoren die optimale uitvoering bepalen

In hoeverre ING een Order met het best mogelijke resultaat kan uitvoeren, is afhankelijk van de volgende factoren:

- de prijs waartegen de Order kan worden uitgevoerd;
- de kosten waartegen de Order kan worden uitgevoerd;
- de omvang van de Order;
- hoe snel de Order kan worden afgewikkeld;
- hoe groot de kans is dat de Order wordt uitgevoerd en afgewikkeld;
- de kosten voor de afwikkeling van de Order;
- de invloed die de Order op de marktprijs kan hebben;
- de soort Order (bijvoorbeeld een Order met een koerslimiet en/of tijdslimiet of een Order met een specifieke instructie).

4. Plaatsen van uitvoering

De Bank heeft een aantal plaatsen van uitvoering (zoals Beurzen) geselecteerd die een optimale uitvoering kunnen bieden. In deze selectie staan niet alle plaatsen van uitvoering waar een transactie in een Effect kan plaatsvinden. Redenen voor de uitsluiting van bepaalde plaatsen van uitvoering zijn: de kosten van de verbinding met deze plaatsen en de kosten om voor de Klant orders uit te voeren. Dit betekent dat soms op een andere plaats van uitvoering een betere prijsnotering beschikbaar is dan op de door ING geselecteerde plaats. Maar de totale kosten van uitvoering op die plaats leiden meestal tot een ongunstiger eindresultaat dan op de door ING geselecteerde plaats van uitvoering.

5. Wijze van uitvoering

5.1 Aan- en verkooporders geeft ING zo snel mogelijk door aan de Beurs. Vergelijkbare Orders van verschillende Klanten worden in volgorde van ontvangst verwerkt, tenzij dit niet in het belang van de Klanten is. In dat geval voegt de Bank Orders van meerdere Klanten samen. Deze Orders worden dan tegelijkertijd verwerkt of uitgevoerd.

5.2 Komt de grootte van een Order boven een bepaalde grens, dan geeft ING deze niet direct door aan de Beurs. Die grens ligt niet vast, want is afhankelijk van onder andere het Effect, de Beurs en de handelsvolumes. ING beoordeelt zo'n Order en geeft deze mogelijk in delen door aan de Beurs. Dit is om marktverstoring (en daarmee een slechtere uitvoering voor de Klant) te voorkomen. Wordt de Order van een Klant in delen aan de Beurs aangeboden én op dezelfde dag uitgevoerd? Dan is dat voor de Klant één uitvoering.

5.3 Geeft de Klant de Order buiten de openingstijden van de Beurs door, dan houdt de Bank deze vast. Zodra de Beurs open is, wordt de Order verzonden, tenzij de handel op de Beurs is verstoord.

5.4 Geeft ING de uitvoering van een Order door aan een derde partij? Dan ziet ING erop toe dat het Orderuitvoeringsbeleid van die partij in overeenstemming is met het beleid van ING.

5.5 ing.nl toont de koersen van een door ING geselecteerde Beurs. De uitvoering van een Order kan echter op een andere Beurs plaatsvinden dan die getoonde Beurs.

6. Nadere bepalingen per soort Effect

6.1 Obligaties

6.1.2 ING kan Orders voor obligaties met een notering op NYSE Euronext Amsterdam extra begeleiden en/of uitvoeren tegen eigen boek. Daarnaast is het mogelijk dat deze Orders direct met een tegenpartij (OTC) worden uitgevoerd.

6.1.3 Orders voor obligaties die geen notering hebben op NYSE Euronext Amsterdam worden altijd extra begeleid.

De Bank voert deze Orders uit via een broker op de betreffende Beurs, tegen eigen boek of direct met een tegenpartij (OTC).

6.2 Beleggingsfondsen

Geeft u een Order op in een Beleggingsfonds? De meeste Beleggingsfondsen worden één keer per dag verhandeld. Orders in Beleggingsfondsen met één handelsmoment per dag worden één keer per beursdag verwerkt. ING verzamelt uw Order en alle andere Orders in hetzelfde Beleggingsfonds. Vervolgens worden alle verzamelde Orders gesaldeerd. Het resultaat stuurt ING ter uitvoering door naar Euronext Fund Service. Wordt het Beleggingsfonds niet verhandeld op Euronext? Dan stuurt ING het resultaat aan Euroclear Fundsettle. Orders in Beleggingsfondsen met meerdere handelsmomenten per dag (doorlopende handel), zoals ETF's, worden door ING meteen verwerkt en verstuurd naar een Beurs.

Orders in Beleggingsfondsen met één handelsmoment

1. Het moment van uitvoering van een Order is afhankelijk van het moment waarop de Order door ING is ontvangen. Een Order die niet op een beursdag door ING is ontvangen, wordt geacht op de eerstvolgende beursdag door ING te zijn ontvangen. Een actueel overzicht met het door ING te bepalen tijdstip waarop een Order moet zijn ontvangen, evenals het uitvoeringsmoment van de desbetreffende Order, kan worden geraadpleegd op ing.nl. Informatie wordt desgevraagd ook telefonisch aan de Klant verstrekt via 020 22 888 88.

2. Indien de dag van de Order, de dag van uitvoering van de Order dan wel een tussenliggende dag op een niet-beursdag valt in Nederland of een ander betrokken land, zal de uitvoeringstermijn worden verlengd met een gelijk aantal dagen als het aantal niet-beursdagen.

3. Een Order kan worden opgegeven in geldbedragen en in aantallen Effecten. Een Order tot verkoop kan in aantallen worden opgegeven tot het totaal beschikbare aantal Effecten tot in vier decimalen. Indien het aantal Effecten op de Beleggingsrekening ontoereikend is om een Order tot verkoop (inclusief de door ING in rekening gebrachte kosten als bedoeld in artikel 9.1) geheel uit te voeren, wordt deze Order uitgevoerd tot het maximale aanwezige tegoed van de Klant.

4. De koers waartegen uw Order wordt uitgevoerd, wordt bepaald door de onderliggende waarde van de effecten waar het Beleggingsfonds in belegt. Bij een aankooptransactie betaalt u de intrinsieke waarde plus een eventuele opslag die in rekening wordt gebracht door het Beleggingsfonds. Als u verkoopt, ontvangt u de intrinsieke waarde minus een eventuele afslag die in rekening wordt gebracht door het Beleggingsfonds. De hoogte van op- en afslagen per Beleggingsfonds zijn, vindt u in de Essentiële Beleggersinformatie en het prospectus van het Beleggingsfonds.

5. U kunt switchen tussen Beleggingsfondsen. Bij het opgeven van een switchopdracht in aantallen wordt het aantal Effecten dat wordt aangekocht bepaald aan de hand van de verkoopopbrengst. Bij het opgeven van een switchopdracht in bedragen wordt het aantal Effecten dat wordt aangekocht bepaald aan de hand van het bedrag. De Order wordt uitgevoerd op de beursdag die overeenstemt met de langste van de voor het betrokken Beleggingsfonds geldende uitvoeringstermijnen.

6. In Beleggingsfondsen kan een periodieke Order worden opgegeven. Indien het geldsaldo respectievelijk het aantal Effecten op de Beleggingsrekening ontoereikend is voor het uitvoeren van een periodieke Order, komt deze Order telkens te vervallen indien deze niet op een van de drie daaropvolgende beursdagen kan worden uitgevoerd.

6.3 Gestructureerde producten

ING is plaats van uitvoering en 'market maker' voor Orders in gestructureerde producten die niet beursgenoteerd zijn en die zijn uitgegeven door ING. De prijs die ING hiervoor afgeeft is gebaseerd op de heersende marktomstandigheden.

7. Specifieke instructie van de Klant

7.1 Het doorsturen van Orders is een volledig geautomatiseerd proces. Daarom hoeft ING zich niet te houden aan specifieke instructies van de Klant die afwijken van het Orderuitvoeringsbeleid. Voert ING een Order volgens een specifieke instructie van de Klant uit? Dan kan dit betekenen dat ING niet in overeenstemming met het Orderuitvoeringsbeleid handelt. En dat met die uitvoering niet het best mogelijke resultaat wordt behaald.

7.2 Of een Klant een specifieke instructie kan geven, is afhankelijk van de ordergrootte en de beleggingsdienstverlening die de Klant heeft gekozen. ING laat het de Klant weten als hij specifieke instructies kan geven.

8. Wijzigingen in het Orderuitvoeringsbeleid

8.1 ING bewaakt de kwaliteit van het Orderuitvoeringsbeleid, door na te gaan of het beleid nog leidt tot het best mogelijke resultaat voor de Klant. Dit doet ING jaarlijks, of vaker als de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Een wijziging van het Orderuitvoeringsbeleid wordt gepubliceerd op ing.nl.

8.2 Het Orderuitvoeringsbeleid maakt deel uit van de Algemene Voorwaarden Beleggen. Een wijziging van dit beleid leidt daarom tot een aanpassing van de Algemene Voorwaarden Beleggen. De meest recente Algemene Voorwaarden Beleggen staan op ing.nl. Deze kan de Klant ook telefonisch opvragen via 020 22 888 88.

9. Aantonen overeenstemming met Orderuitvoeringsbeleid

Op verzoek van de Klant zal ING voor een specifieke Order van de Klant aantonen dat de Order is uitgevoerd in overeenstemming met het Orderuitvoeringsbeleid. Tenzij de Order is uitgevoerd volgens een specifieke instructie van de Klant.

10. Instemming en toestemming

De Klant stemt in met het Orderuitvoeringsbeleid als hij een Order geeft aan ING nadat hij het Orderuitvoeringsbeleid heeft ontvangen. Of nadat hij is geattendeerd op de laatste versie ervan op ing.nl. Door een Order te geven, geeft de Klant ook aan dat hij de Algemene Voorwaarden Beleggen heeft gelezen en begrepen. Verder geeft de Klant hiermee toestemming aan de Bank om een order eventueel op een van de volgende manieren uit te voeren:

- buiten de gereguleerde markten of multilaterale handelsfaciliteiten;
- via een OTC-transactie;
- via een prof trade transactie, indien van toepassing.

Heeft u een klacht?

Bel met 020 22 888 88. U kunt ook een e-mail sturen via ing.nl of naar één van onze kantoren gaan. We horen graag uw mening, ook als u een keer minder tevreden bent. En we lossen uw klacht of probleem graag samen op. In de klachtenprocedure van ING Bank N.V. staat beschreven hoe u een klacht kunt voorleggen. Deze procedure vindt u op ing.nl en in de brochure Voorwaarden en overige regelingen. Als u er met ING niet uitkomt, dan kunt u uw klacht voorleggen aan een onafhankelijke partij. Afhankelijk van het soort klacht is dat het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (zie www.kifid.nl), de Geschillencommissie van het Bureau Krediet Registratie (zie www.bkr.nl) of de Geschillencommissie Informatiedienstaanbieders (zie www.degeschillencommissie.nl). Daarnaast kunt u ook naar de daartoe bevoegde rechter gaan.

Meer weten?

 Kijk op ing.nl

 Of bel 020 22 888 88